

บทที่ 4

ผลการวิจัย

วิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ เป็นสถานีวิทยุกระจายเสียงที่ก่อตั้งโดยองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.) ออกอากาศทางเว็บไซต์ www.thaipbsonline.net เพื่อให้บรรลุภารกิจของสื่อสาธารณะ ตามมาตรา 8 (1) ของ พ.ร.บ.องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2551 ซึ่งระบุให้ ส.ส.ท. “จัดให้มีสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์ หรือเผยแพร่รายการในระบบอื่น หรือเทคโนโลยีทันสมัยอื่น โดยมีเครือข่ายให้บริการครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ

ในการศึกษา “การบริหารงานข่าววิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ ที่มีผลต่อการทำหน้าที่สื่อสาธารณะ” เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อตอบปัญหาการนำวิจัยดังต่อไปนี้

4.1 ปัจจัยใดบ้างที่สามารถนำไปใช้ด้านบริหารงานข่าวของวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ ที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

4.2 การกำหนดโครงสร้างหน้าที่ในการบริหารงานข่าววิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ อย่างไรในการทำหน้าที่สื่อสาธารณะ

4.3 กระบวนการกำหนดควาระข่าวสารของวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ที่ตอบสนองความต้องการของสังคมเป็นอย่างไร

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการสำรวจเอกสาร (Documentary Research) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept Interview) และการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Documentary Research) กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 14 คน อันประกอบไปด้วย คณะกรรมการนโยบายองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.) ผู้บริหาร ส.ส.ท. และกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ส.ส.ท. หลังจากผู้วิจัยได้ข้อมูลทั้งหมดมาแล้วนั้น ผู้วิจัยนำผลที่ได้มาตอบปัญหาการนำวิจัย โดยจะนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบพรรณนา

ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิจัยเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานข่าวของวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์และนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้พลเมือง

ตอนที่ 2 โครงสร้างและหน้าที่ในการบริหารงานข่าววิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์

ตอนที่ 3 การกำหนดควาระข่าวสารของวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์

วิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์

เดิมมีการจัดตั้งวิทยุไทยเพื่อเด็กและครอบครัวออกอากาศทาง FM 105.0 เมกกะเฮิรตซ์ เมื่อวันที่ 2 เมษายน ปี 2552 โดยเป็นความร่วมมือระหว่างองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.) กับสำนักงานกองทุนสนับสนุนเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เพื่อทำรายการสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว เนื่องจาก สสส.มีความหวังใยว่าสื่อวิทยุในประเทศไทย 44 คลื่นในกรุงเทพฯ ไม่มีคลื่นใดเลยที่สนับสนุนสถาบันครอบครัวหรือป้อนความต้องการของเด็ก เยาวชน และสถาบันครอบครัวส่วนใหญ่จะเป็นคลื่นบันเทิง คลื่นข่าว หรือคลื่นกีฬาไปเลย ไม่ได้ตอบสนองผู้ฟังกลุ่มนี้ จึงตั้งสถานีวิทยุไทยเพื่อเด็กและครอบครัวขึ้น โดยไทยพีบีเอสไม่ได้เป็นเจ้าของสถานี แต่รับผิดชอบดูแลช่วงข่าวต้นชั่วโมง รายการข่าว รายการสารประโยชน์ และรายการสาระบันเทิง โดยมีเครือข่ายจาก สสส.ร่วมผลิตรายการ ในสมัยที่ นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีกำกับดูแลสื่อรัฐ ที่ต้องการให้วิทยุสีขาว โดยไม่มีฝ่ายการเมืองหรือราชการมาแทรกแซงในการทำงาน แต่ภายหลังเปลี่ยนรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีเป็น นายองอาจ คล้ามไพบูลย์ นโยบายวิทยุสีขาวได้ลดความเข้มลง ส่งผลให้กรมประชาสัมพันธ์นำคลื่นความถี่วิทยุกลับไปดำเนินการเอง

ภารกิจในการผลิตข่าวและรายการทาง FM 105.0 เมกกะเฮิรตซ์ วิทยุไทยเพื่อเด็กและครอบครัวของ ส.ส.ท. ได้สิ้นสุดความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย ตามมติที่ประชุมผู้บริหารคลื่นความถี่ของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย (สวท.) โดยให้มูลนิธิเครือข่ายครอบครัวปฏิบัติดังนี้

1. งบประมาณในการสนับสนุนภารกิจของกรมประชาสัมพันธ์
2. ให้ถ่ายทอดข่าวต้นชั่วโมงจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย
3. เปลี่ยนชื่อสถานีเป็น "สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย FM105 คลื่นแห่งการเรียนรู้ของเด็กและครอบครัว"

จากมติดังกล่าวทำให้สถานีวิทยุไทยเพื่อเด็กและครอบครัว ต้องยุติการออกอากาศทางคลื่นความถี่วิทยุ FM 105.0 เมกกะเฮิรตซ์ แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.) พ.ศ. 2551 มาตรา 7 (1) กำหนดให้ ส.ส.ท. ต้องดำเนินกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ที่จะสนับสนุนการพัฒนาสังคมคุณภาพและคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทย โดยผ่านทางบริการข่าวสารที่เที่ยงตรง รอบด้าน สมดุล และชื่อตรงต่อจรรยาบรรณ แต่ ส.ส.ท. ยังไม่มีคลื่นความถี่วิทยุกระจายเสียงเป็นของตนเอง โดยต้องรอการจัดสรรคลื่นความถี่วิทยุจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการ โทรทัศน์ และกิจการ

โทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) จึงเป็นที่มาของการก่อตั้งสถานีวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2554 เป็นต้นมา

การนำเสนอผลการวิจัยในส่วนของประวัตินามความเป็นมาของวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ ตั้งแต่จุดเริ่มต้นจนถึงปัจจุบันจะช่วยทำให้มองเห็นภาพรวมและง่ายต่อการทำความเข้าใจในการนำเสนอผลงานวิจัยเป็นตอนๆ โดยเฉพาะในเรื่องของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานข่าวของวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์และนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้พลเมือง ที่จะนำเสนอในตอนต่อไป

4.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานข่าวของวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์และนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไข เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้พลเมือง

จากการที่ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลทางเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ ด้วยการสังเกตการณ์ และจากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายทำให้ผู้วิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานข่าวของวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ มี 2 ส่วน คือ 1. ปัจจัยภายใน ได้แก่ การบริหารจัดการ ความสามารถทางวิชาชีพ และเทคโนโลยี 2. ปัจจัยภายนอก ได้แก่ กฎหมาย และแหล่งข้อมูลจากภายนอก ซึ่งทั้งสองปัจจัยมีผลต่อการขับเคลื่อนการบริหารจัดการข่าวสถานีวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม

4.1.1 ปัจจัยภายใน

ปัจจัยภายใน ได้แก่ การบริหารจัดการ ความสามารถทางวิชาชีพ และเทคโนโลยีจากการศึกษาที่มีส่วนสำคัญในการบริหารจัดการข่าววิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ มีรายละเอียดดังนี้

4.1.1.1 การบริหารจัดการ

คณะกรรมการนโยบายองค์กรกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.) ได้ประกาศนโยบายด้านสื่อและรายการ 14 ข้อ โดยยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติจนถึงปัจจุบัน (ปี 2555) มีดังต่อไปนี้ (ไทยพีบีเอสออนไลน์, 15 พฤศจิกายน 2555)

1) ส.ส.ท. ต้องเป็นเจ้าของคลื่น และปัจจัยสำคัญในการดำเนินกิจการสื่อกระจายเสียงและแพร่ภาพเพื่อสาธารณะ

เพื่อจัดให้มีการบริการประชาชนอย่างทั่วถึง ครอบคลุมทั่วประเทศ ด้วยระบบการส่งสัญญาณที่หลากหลาย รองรับการใช้บริการประชาชนกลุ่มต่างๆ อย่างมีคุณภาพ แม้สื่อหลักของ ส.ส.ท. คือสื่อกระจายเสียงและแพร่ภาพแต่ ส.ส.ท. พึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาสื่อใหม่ รวมทั้งการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต การเผยแพร่ และเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ ส.ส.ท. ทำหน้าที่บริการเนื้อหาสาระ ผ่านสื่อและช่องทางการสื่อสารหลากหลายรูปแบบด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี

ที่ทันสมัย ประกันการเข้าถึงได้ของประชาชนกลุ่มต่างๆ โดยเฉพาะกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจ สังคม และกลุ่มเฉพาะต่างๆ ในทุกภูมิภาคทั่วประเทศ

2) แผนการจัดทำรายการและผังรายการ

แผนการจัดทำรายการ เป็นการกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการดำเนินการด้าน รายการกลุ่มข่าว และรายการต่างๆ ในสื่อกระจายเสียงและแพร่ภาพของ ส.ส.ท. ที่ตอบสนองสาระ ในพระราชบัญญัติองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2551 วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์และแนวนโยบายด้านสื่อและรายการที่คณะกรรมการนโยบาย กำหนด รวมทั้งการให้ความสำคัญกับความคิดเห็น ความต้องการ และข้อเสนอแนะ ที่มีต่อการ ให้บริการสื่อของ ส.ส.ท. ความตระหนักในความทุกข์ สุขของสังคม ความมุ่งมั่นตั้งใจใช้สื่อ สาธารณะ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงผู้สังคมที่มีสุขภาวะ สันติ ยุติธรรม อย่างค้ำประกัน ถึง ความคุ้มค่าใช้จ่ายในผลสัมฤทธิ์ที่เป็นเป้าหมาย แผนการจัดทำรายการยังเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพ ของกรรมการและผู้บริหาร ในงานด้านข่าวและรายการ การตอบสนองสาระสำคัญในพระราช บัญญัติองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2551 เป็นแนวนโยบาย ด้านการสื่อสาร ทั้งนี้ ภาพรวมของรายการทั้งหมดในผังรายการ สื่อกระจายเสียงและแพร่ภาพ ส.ส.ท. ซึ่งปรับเปลี่ยนได้ทุก 3 เดือน พึงตอบสนองแผนการจัดทำรายการ ในขณะที่เนื้อหาของ ส.ส.ท. สถานการณ์ทางสังคม สภาพสื่อและการรับสื่อของประชาชน รวมทั้งความคิดเห็น ความ ต้องการ และข้อเสนอแนะของประชาชนกลุ่มต่างๆ

3) การจัดทำแผนการจัดทำรายการ

มีแผนหลักที่จัดทำเป็นรายปี โดยอาจมีแผนย่อยรายไตรมาส ในแผนการจัดทำรายการ พึงระบุหลักการเหตุผลในการกำหนดสัดส่วนและประเภทของเนื้อหา รูปแบบ กลุ่ม เป้าหมาย รายการ แหล่งที่มาของรายการ รวมทั้งการคาดหวังผลทางความนิยม ประโยชน์ต่อประชาชนและ สังคม แนวทางการบริหารและการดำเนินงานด้านรายการอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อบรรลุประสิทธิผล หรือผลสัมฤทธิ์ที่ระบุในแผนการจัดทำรายการของแต่ละปี พร้อมแสดงแผนการใช้งบประมาณที่ คำนึงถึงความคุ้มค่าและการสร้างประโยชน์ต่อสาธารณะเป็นสำคัญ

แผนการจัดทำรายการของปีถัดไป ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบาย ในเวลาไม่น้อยกว่า 60 วัน ก่อนการประกาศใช้ผังรายการของไตรมาสแรก

4) กลุ่มเป้าหมายหลักการขององค์การ

คือ ประชาชนทุกภาคส่วนของประเทศในภูมิภาคต่างๆ ผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจ สังคม กลุ่มที่ไม่เป็นที่รู้จักและยอมรับในอัตลักษณ์ กลุ่มที่ขาดโอกาสและการมีส่วนร่วมในนโยบาย และประเด็นสาธารณะ อันเป็นกลุ่มคนที่ ส.ส.ท. พึงกระตุ้นสร้างความสนใจและความมีส่วนร่วม

ในการรับสารผ่านสื่อกระจายเสียงและแพร่ภาพของ ส.ส.ท. เพื่อรับข้อมูล ความรู้ ข้อเสนอแนะ ความคิดเห็น แรงบันดาลใจ และจินตนาการ นำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่าง มีคุณภาพ เป็นการตอบสนองเป้าหมายของการสร้างพลเมืองที่ตื่นตัวสนใจในการพัฒนาตนเอง พัฒนารอบครัว พัฒนาสถานะแวดล้อมรอบตัว เป็นพลเมืองที่มีความตระหนักในสิทธิหน้าที่และ การมีส่วนร่วมในการสร้างชุมชนและสังคมที่พึงปรารถนา

5) จำนวนและสัดส่วนรายการ สัดส่วนรายการข่าว กลุ่มข่าวและเหตุการณ์ปัจจุบัน: รายการกลุ่มสารประโยชน์เพื่อการศึกษาและการเรียนรู้: รายการกลุ่มสารบันเทิง คือ 40:30:30 โดยประมาณ ทั้งนี้ ในแผนการจัดทำรายการมีการอธิบายเหตุผลในการกำหนดสัดส่วนของกลุ่ม รายการ และในรายงานการประเมินผลการดำเนินการ มีการอธิบายกรณีสัดส่วนรายการไม่เป็นไป ตามที่กำหนดในแผนการจัดทำรายการ เพื่อการรับรู้และการเรียนรู้ร่วมกัน

6) แหล่งผลิตรายการ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 ของรายการในภาพรวม เป็นรายการที่ผลิต ในประเทศ ไม่เกินร้อยละ 25 ในแต่ละกลุ่มรายการสารประโยชน์เพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ และ กลุ่มรายการสารบันเทิงเป็นรายการนำเข้ามาจากต่างประเทศ มีการกระจายสัดส่วนแหล่งผลิตรายการ ทั้งในและต่างประเทศอย่างเหมาะสม การนำเข้ารายการจากต่างประเทศ ไม่ควรเน้นกระแสตลาด ความคุ้นชินในการบริหารจัดการ แต่ให้ความสำคัญกับการให้ประชาชนได้รับรู้ และเรียนรู้เรื่องราว จากแหล่งผลิตรายการในประเทศต่างๆ เป็นรายการที่มีคุณภาพ คุณค่าและความน่าสนใจ โดดเด่น และแตกต่าง จากสื่อกระจายเสียงและแพร่ภาพอื่น โดยให้ความสำคัญกับรายการจากองค์กรสื่อ สาธารณะในต่างประเทศมากกว่า องค์กรองค์กรผลิตสื่อเพื่อธุรกิจการค้า

7) เนื้อหารายการ ตอบสนองวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ของการดำเนินการของ ส.ส.ท. รวมทั้งนโยบาย และแนวทางปฏิบัติที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด อย่างค้ำถึงถึง สภาพการณ์และความต้องการทางสังคม รายการทุกรายการที่นำเสนอมีคุณภาพสูง เน้นความหลาย หลายในมิติต่างๆ ทั้งเนื้อหา รูปแบบ แหล่งข้อมูลรายการ และกลุ่มผู้รับสารที่เป็นกลุ่มเป้าหมายหลัก โดยให้ความสำคัญกับกลุ่มผู้ด้อยโอกาสด้านต่างๆ ทางสังคม และกลุ่มเฉพาะต่างๆ ปราศจากอคติ ทางการเมือง และผลประโยชน์เชิงพาณิชย์ ค้ำถึงถึงประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ

8) กระบวนการผลิตและการเผยแพร่รายการ มีกลไกกำกับดูแลมาตรฐานในทุก ขั้นตอนของกระบวนการผลิตและการเผยแพร่รายการ ค้ำถึงถึงจริยธรรมองค์กร จริยธรรม วิชาชีพ และแนวทางปฏิบัติที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด เพื่อผลผลิตรายการที่มีคุณค่า และ มาตรฐาน มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์แปลกใหม่ เป็นรายการต้นแบบของสื่อสาธารณะที่ แตกต่างจากสื่อกระจายเสียงและการแพร่ภาพ สามารถสร้างความยอมรับและความเชื่อถือจาก สังคมได้เป็นอย่างดี

9) การประเมินคุณค่า คุณภาพ ความนิยม ความคุ้มค่าและผลสัมฤทธิ์รายการ ให้คณะกรรมการบริหารกำหนดแผนงาน กลไกและกระบวนการประเมินคุณค่า คุณภาพ ความนิยม และผลสัมฤทธิ์รายการ รวมทั้งความคุ้มค่าใช้จ่าย โดยมีการกำหนดตัวชี้วัด และผลสัมฤทธิ์อย่างชัดเจน มีแผนการดำเนินการอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง สม่ำเสมอ มีมาตรฐานตามหลักการประเมินสื่อสาธารณะที่เป็นสากล สามารถสร้างความเชื่อถือและการยอมรับได้เป็นอย่างดี ผลการประเมินนำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแผนการจัดทำรายการ ปรับผังรายการ พัฒนาการบริหารจัดการงานรายการทั้งกระบวนการ รวมทั้งเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพการทำงานของคณะกรรมการบริหาร ทั้งนี้ ให้นำเสนอผลการประเมินต่อคณะกรรมการนโยบาย และรายงานต่อสาธารณะ ทุกไตรมาส หรือทุกครึ่งปี อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

10) การจัดหา จัดซื้อ จัดจ้างรายการ ผลิตรายการ การสร้างความร่วมมือ การรับการสนับสนุนและสนับสนุนผู้ผลิตอิสระ ให้มีแผนการทำงานด้านการจัดหา จัดซื้อรายการ และการผลิตรายการกับแหล่งผลิตและผู้ผลิตที่หลากหลาย ทั้งในประเทศและต่างประเทศ กับทุกกลุ่มผู้ผลิต ทั้งกลุ่มอาชีพ หน่วยงาน หรือองค์กร กลุ่มประสังคม กลุ่มประชาชน กลุ่มเชิงประเด็น กลุ่มความสนใจ และกลุ่มเฉพาะต่างๆ ฯลฯ รวมทั้งสถาบันวิชาการ ด้วยรูปแบบการทำงานที่หลากหลาย มีทั้งการซื้อลิขสิทธิ์เพื่อเผยแพร่ การร่วมมือ การสนับสนุน การส่งเสริม การสร้างโอกาส การพัฒนาศักยภาพ โดยมีแผนงานการรณรงค์ แผนการจัดกิจกรรม เพื่อกระตุ้นและเชิญชวนให้บุคคล กลุ่มบุคคลต่างๆ ในสังคม นำเสนอโครงการ ความคิดสร้างสรรค์ด้านรายการ ซึ่งมีแผนงานการพัฒนาผู้ผลิตอิสระ เพื่อผลในการสร้างนวัตกรรมรายการ การพัฒนาคุณภาพ และคุณค่ารายการ ด้วยการดำเนินการที่เป็นระบบ อย่างต่อเนื่อง เปิดเผยโปร่งใส เป็นธรรม คำนึงถึงประโยชน์ขององค์กรและสาธารณะเป็นสำคัญ

การดำเนินการจัดหา จัดซื้อ จัดจ้างรายการ การผลิตรายการ การสร้างความร่วมมือ การรับการสนับสนุน และการสนับสนุนผู้ผลิตอิสระ ให้เป็นไปตามกรอบจริยธรรมของ ส.ส.ท. โดยมีการจัดทำคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้อง ชัดเจนตรงกัน ระหว่างบุคลากร ส.ส.ท. และผู้ร่วมงาน ผู้สนับสนุน ภายนอก

11) การรับการสนับสนุน การร่วมมือ หรือสนับสนุนการผลิตสื่อกับบุคคล กลุ่มบุคคล หน่วยงาน และองค์กร ต้องดำเนินการอย่างถูกต้อง ชอบธรรม มีจริยธรรม มีกระบวนการบริหารจัดการอย่างเปิดเผย โปร่งใส ตรวจสอบและชี้แจงได้ ไม่มุ่งหวังหรือก่อให้เกิดหรือทำให้เข้าใจว่าเป็นการกระทำต่างตอบแทน หรือส่งผลกระทบต่อความเป็นอิสระ และความเคร่งครัดในข้อบังคับแห่งจริยธรรม ส.ส.ท. ในบุคลากรทุกระดับ รวมทั้งบุคคลภายนอกที่รับผิดชอบด้านการผลิตรายการของ ส.ส.ท.

ผู้ให้การสนับสนุน ส.ส.ท. ผู้ร่วมงานด้านต่างๆ กับ ส.ส.ท. ต้องไม่เป็นบุคคล กลุ่มบุคคล หน่วยงาน ที่มีกิจกรรมและการดำเนินการอันขัดต่อสภาวะของสังคม รวมทั้งไม่กระทำการใดที่อาจแทรกแซง หรือทำให้สาธารณชนเข้าใจว่า สามารถแทรกแซงความเป็นอิสระของวิชาชีพสื่อ สาธารณะของ ส.ส.ท.

การดำเนินการเพื่อสนับสนุน หรือพัฒนาความร่วมมือด้านรายการกับบุคคล กลุ่มบุคคล หน่วยงานต่างๆ ให้เป็นไปตามแผนการจัดทำรายการ และกรอบเกณฑ์ความต้องการรายการที่กำหนดอย่างชัดเจน ด้วยกระบวนการที่เปิดเผย โปร่งใส ไม่ขัดต่อจริยธรรม ส.ส.ท. ไม่ผูกขาดยึดติดกับบุคคล สถาบัน หน่วยงาน หรือองค์กรใด คำหนึ่งถึงการเปิดโอกาสให้บุคคล กลุ่มบุคคล สถาบัน องค์กร หลากหลาย ที่ไม่สามารถหรือไม่สนใจในการแข่งขันของอุตสาหกรรมธุรกิจสื่อ แต่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีความมุ่งมั่นตั้งใจสร้างผลิตรายการกับ ส.ส.ท. เพื่อประโยชน์ของสาธารณชนเป็นสำคัญ

12) การมีส่วนร่วมเพื่อสร้างพื้นที่สาธารณะในสื่อ และประชาธิปไตยในการสื่อสาร ส.ส.ท. ให้มีความสำคัญกับการเปิดพื้นที่ของสื่อสาธารณะ เพื่อนำเสนอวิถีชีวิต รวมทั้งปัญหา ความคิดเห็น และข้อเสนอของกลุ่มต่างๆ ในสังคมต่อประเด็น หรือนโยบายสาธารณะที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิ เสรีภาพ การมีส่วนร่วม และการดำเนินชีวิตของบุคคล กลุ่มชุมชน โดยการทำหน้าที่ตามข้อบังคับจริยธรรม ชำรงความเป็นอิสระของวิชาชีพสื่อสาธารณะ มุ่งสร้างสรรค์รายการที่มีคุณค่า โดดเด่น แตกต่างด้วยคุณภาพ ตอบสนองแนวนโยบาย แผนการจัดทำรายการ และแผนงานของ ส.ส.ท.

13) ส.ส.ท. พึงพัฒนาศักยภาพหน่วยงานผลิตรายการในส่วนภูมิภาค ทั้งด้านบุคลากร อุปกรณ์หลักและอุปกรณ์สนับสนุนต่างๆ เพื่อให้สามารถผลิตรายการที่มีคุณค่า คุณภาพหลากหลาย เนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอ และเพื่อประสิทธิภาพการทำงานพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีต่างๆ เพื่อสนับสนุนความเสมอภาค ในการนำเสนอ ข่าวสาร ข้อมูล ความคิดเห็น ของประชาชนในทุกภูมิภาคของประเทศ และเพื่อคุณค่าด้านความหลากหลายของรายการ และผู้ร่วมผลิตรายการของ ส.ส.ท.

14) รายการที่นำเสนอทางสื่อทุกประเภทและรูปแบบต้องมีเนื้อหาและวิธีการทำงานที่ไม่ขัดต่อข้อบังคับจริยธรรมของ ส.ส.ท. ที่ประกาศให้บุคลากรทุกระดับและผู้เกี่ยวข้องกับการผลิตและนำเสนอรายการของ ส.ส.ท. ถือปฏิบัติ ทั้งต้องไม่เป็นช่องทางในการนำเสนอเนื้อหาที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการประชาสัมพันธ์ การโฆษณาชวนเชื่อเพื่อประโยชน์บุคคล กลุ่มบุคคล หน่วยงาน สถาบัน องค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน ยกเว้นกรณีที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน

นโยบายด้านสื่อและรายการของ ส.ส.ท. พร้อมแนวทางปฏิบัตินี้ ถือเป็นกลไกสำคัญในการควบคุม กำกับ ดูแล การทำงานด้านสื่อและรายการของ ส.ส.ท. ที่ต้องถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

“ด้วยความเป็นสื่อสาธารณะ หน้าที่ คือการส่งข่าว ข้อมูล รายการที่ดีและเป็นประโยชน์แก่ประชาชนผ่านสื่ออะไรก็ได้ ซึ่งวิทยุก็เป็นสื่อหนึ่ง ถ้าส่งผ่านคลื่นความถี่วิทยุได้ก็ส่งผ่านคลื่นแต่คลื่นความถี่วิทยุเป็นของจำกัด ที่ถูกดูแล โดย กสทช. ภายใต้กฎหมายและหน้าที่ ส.ส.ท. เมื่อส่งผ่านคลื่นไม่ได้ วิธีที่ทำได้ก็คือ การส่งผ่านออนไลน์” (ธีรภัทร สงวนกชกร, สัมภาษณ์, 15 พฤศจิกายน 2555)

วันที่ 9 ตุลาคม 2555 คณะกรรมการนโยบายองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.) มีมติแต่งตั้งให้ สมชัย สุวรรณบรรณ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ ส.ส.ท. แทนตำแหน่งของ เทพชัย หย่อง ผู้อำนวยการ ส.ส.ท. ที่หมดวาระการดำรงตำแหน่ง (ไทยพีบีเอสออนไลน์, 15 พฤศจิกายน 2555)

โดยผู้อำนวยการ ส.ส.ท. ได้ประกาศยุทธศาสตร์ 5P ซึ่งประกอบด้วย 1. Place 2. People 3. Programmer 4. Platform และ 5. Participation (เว็บไซต์กรุงเทพธุรกิจ, 12 พฤศจิกายน 2555)

1. Place (องค์กร) จะปรับโครงสร้างการทำงานให้มีขนาดกะทัดรัดมากขึ้น ลดการทำงานแบบลำดับชั้น (hierarchy) ให้น้อยที่สุด ขณะเดียวกันก็หาวิธีการในการบริหารให้หลุดจากระบบกึ่งราชการ เพื่อความคล่องตัวมากขึ้น แต่ยังคงตรวจสอบได้ พร้อมสร้างความเป็นเอกภาพให้กับองค์กรในทุกกระดับ ผ่านการสื่อสารจากส่วนบนไปสู่พนักงานทุกคน

2. People (ทรัพยากรมนุษย์) พัฒนาศักยภาพบุคลากร ให้สอดคล้องกับยุคดิจิทัลในลักษณะ Multitasking โดยปรับกระบวนการฝึกอบรม ประสานงานกับสถาบันฝึกอบรมสื่อทั้งในและต่างประเทศ เพื่อยกระดับมาตรฐานการผลิตข่าวและรายการข่าว ปฏิรูประบบการบริหารงานบุคคลให้พนักงานทุกระดับมีโอกาสสลับสับเปลี่ยนหน้าที่การทำงาน เปิดโอกาสให้บุคลากร ระดับรองได้ขยายสู่งานที่ท้าทายมากขึ้น

3. Programmes (รายการ เนื้อหา) จะจัดหาทีมวิจัยข่าวและสนับสนุนข้อมูล เพื่อเสริมรายการข่าวและรายการที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพิ่มความลึกและหลากหลาย พร้อมให้บริบทด้านอื่นๆ กับเนื้อหารายการ รวมถึงวางแผน "เปิดช่องทาง" รายงานข่าวภาคจากสนามในกลุ่มอาเซียน โดยการส่งนักข่าวไปประจำหรือแต่งตั้งผู้สื่อข่าวชั่วคราวในเมืองต่างๆ เริ่มที่ ฮานอย โฮจิมินห์ ย่างกุ้ง เวียงจันทน์ พนมเปญ กัวลาลัมเปอร์ สิงคโปร์ ภายใน 3 ปี และขยายต่อไปยังบรูไน ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซียภายใน 5 ปี

4. Platform (ช่องทางสื่อ) จะปฏิรูปเว็บไซต์ออนไลน์ทั้งหมด โดยจะเปิดเว็บท่า (Portal web) ขององค์การ ให้สะดวกแก่ผู้ใช้งานได้อย่างรวดเร็ว และวางเป้าหมายเปิดเว็บข่าว ภาษาอังกฤษ

ใน 1 ปี ขณะเดียวกันจะประสานกับ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (กสทช.) ขอใบอนุญาตคลื่นวิทยุอย่างน้อย 1 คลื่นในขั้นต้น เพื่อขยายสื่อสาธารณะให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายเพิ่มขึ้น

5. Participation (การมีส่วนร่วม) โดยจะขยายแนวร่วมภาคประชาชน หรือเครือข่ายพลเมืองให้กว้างขึ้น เพิ่มความหลากหลายของเนื้อหาทั้งในและต่างประเทศ และหาโอกาสใหม่ๆ ในการระดมทุนที่เป็นตัวเงิน สำหรับการขยายฐานผลิตและระดมทุนทางสังคมเพื่อสนับสนุนให้ไทยพีบีเอสมีความมั่นคงในระยะยาว

นอกจากนี้ องค์กรกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.) วางแผนจัดทำรายการประจำปี 2555 เป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อทำหน้าที่สื่อสาธารณะโดยครอบคลุมการผลิตและเผยแพร่รายการของ ส.ส.ท. ทางสื่อวิทยุโทรทัศน์ วิทยุออนไลน์ และเว็บไซต์ เพื่อให้เห็นภาพรวมในด้านการบริหารงานพร้อมกำหนดยุทธศาสตร์ตามนโยบายของคณะกรรมการนโยบาย ส.ส.ท. มียุทธศาสตร์ 4 ด้าน ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ด้านคุณภาพรายการ

ต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของรายการที่นำเสนอไว้ในช่วงของการประเมินก่อนบรรจุงบรายการ และรักษาคุณภาพทางการนำเสนอได้อย่างสม่ำเสมอตลอดระยะเวลาของการออกอากาศ จัดให้มีระบบการตรวจสอบคุณภาพรายการอย่างเข้มข้น ทั้งในด้านเนื้อหา การนำเสนอ และคุณภาพทางเทคนิคทุกตอนก่อนออกอากาศ โดยทุกรายการต้องมีบันทึกในส่วนขอแนวคิด วัตถุประสงค์ของรายการ และลักษณะเฉพาะของรายการไว้อย่างชัดเจน เพื่อประเมินได้ในทุกระยะของการผลิตรายการและการนำเสนอรายการออกอากาศ ทุกรายการที่ผลิตขึ้นเพื่อนำเสนอทางสื่อของ ส.ส.ท. จะต้องรักษาจรรยาบรรณของสื่อสาธารณะอย่างเคร่งครัด

2. ยุทธศาสตร์ด้านการมีส่วนร่วม

ด้วยความเป็นองค์กรสื่อสาธารณะ ส.ส.ท. ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนเป็นพิเศษ ทั้งในกระบวนการรับฟังความคิดเห็นและการผลิตรายการ ส.ส.ท. ร่วมกับภาคียุทธศาสตร์ จัดการฝึกอบรม พร้อมทั้งให้พื้นที่แก่เครือข่ายสื่อภาคพลเมือง เพื่อให้รายการต่างๆ ของ ส.ส.ท. สะท้อนความต้องการ และการมีส่วนร่วมของภาคพลเมืองอย่างแท้จริง แผนจัดทำรายการในปี 2555 มุ่งหมายให้เวลาการออกอากาศของสื่อพลเมือง มีเวลา 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และเพิ่มขึ้นต่อไปในปี 2556 และ 2557

3. ยุทธศาสตร์ภาพรวมในการนำเสนอ

การจัดผังรายการทั้งรายการโทรทัศน์ รายการวิทยุออนไลน์ และรายการที่ผู้ชมสามารถเลือกรับชมที่จะเผยแพร่บนเว็บไซต์ จะมีการพิจารณาการร้อยเรียง ความเหมาะสม อย่างถี่ถ้วน

สมัครสมาชิก ส่งรายการสื่อของ ศ.ส.ท. จึงนำเสนอกรอบใหญ่ในแต่ละปี เพื่อประเมินและปรับปรุงในปีต่อไป รวมทั้งคณะกรรมการบริหารดำเนินการพิจารณาส่งรายการในแต่ละไตรมาสตามภารกิจอีกด้วย โดยส่งรายการทั้งผังหลักของปีและผังรายการในแต่ละไตรมาส จะได้รับการประชาสัมพันธ์อย่างเหมาะสม

3.1 ส่งรายการที่ประกาศสู่สาธารณะ แยกประเภทรายการเป็นรายการข่าวสารประโยชน์และสาระบันเทิง ต้องระบุคำจำกัดความของรายการแต่ละประเภทให้ชัดเจน เพื่อให้การบรรจุรายการลงผังเป็นไปอย่างถูกต้องตามประเภทรายการ

3.2 สำหรับรายการทางวิทยุออนไลน์ในช่วงของการทดลองออกอากาศ จะใช้สัดส่วนของรายการสารประโยชน์และสาระบันเทิงต่อรายการข่าว มีสัดส่วนเป็น 70:30

3.3 จัดให้มีช่วงเวลาของการออกอากาศซ้ำของรายการที่แน่นอน เพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้ชม และประกาศในผังรายการทุกไตรมาส

3.4 รายการวิทยุออนไลน์ จะเผยแพร่รายการตามผังรายการตั้งแต่วันที่ 06.00 น. ถึง 21.00 น. และจะดำเนินการจัดรายการตลอด 24 ชั่วโมง เมื่อ ศ.ส.ท. มีคลื่นความถี่และบริหารสถานีวิทยุกระจายเสียงของตนเอง โดยวิทยุออนไลน์จะลดบทบาทลงมาเป็น Live cast ของวิทยุกระจายเสียง

3.5 เผยแพร่รายการโทรทัศน์ออนไลน์ในลักษณะ Live cast จากหน้าจอของไทยพีบีเอส และจัดเสนอ event cast สำหรับรายการหรือกิจกรรมที่ได้รับความสนใจจากผู้ชม นอกจากนี้ ศ.ส.ท. ยังมีแนวคิดที่จะจัดรายการเพื่อกลุ่มเครือข่ายผู้พิการและกลุ่มคนดูแลที่สามารใช้ช่องทางอินเทอร์เน็ตรับชมและรับฟังรายการที่ต้องการ ในเวลาที่เหมาะสมกับตนเองได้ และยังสามารถจัดพื้นที่สำหรับการสะท้อนคำติชมของผู้ชมรายการและกิจกรรมเสริมในรายการไว้ในเว็บไซต์ของ ศ.ส.ท.

3.6 การจัดการรายการสำหรับเด็กสำหรับสื่อวิทยุออนไลน์

3.7 ในปี 2555 เป็นต้นไป ศ.ส.ท. จะส่งเสริมให้มีการผลิตสารคดีในประเทศ ให้มีคุณภาพและปริมาณมากขึ้น โดยคาดหวังว่าจะได้มีสารคดีที่เป็นต้นแบบของ ศ.ส.ท. ได้ในปี 2557 สารคดีของ ศ.ส.ท. ที่มีความลุ่มลึก รอบด้าน และเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

3.8 เนื้อหารายการยังคงมุ่งกำหนดประเด็นตามที่คณะกรรมการบริหารกำหนดไว้ในปี 2555

4. ยุทธศาสตร์การเข้าถึงของผู้ชม

พัฒนาทางด้านเทคนิค เพื่อส่งสัญญาณภาพและเสียงให้เข้าถึงผู้ชมอย่างทั่วถึงแล้ว การผลิตรายการของไทยพีบีเอส ยังมีแนวทางในการเปิดกว้างต่อการเข้าถึงของผู้ชมซึ่งเป็นผู้ด้อยโอกาส ซึ่งอาจจะเป็นผู้พิการทางได้ยิน ผู้พิการทางสายตา

สถานีวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ เริ่มต้นเดือนมิถุนายน 2554 เป็นการเตรียมความพร้อมทั้งด้านรูปแบบ เนื้อหารายการ จำนวนบุคลากร และทดสอบความพร้อมของเครื่องมือเทคนิคด้านการออกอากาศ เพื่อรอการจัดสรรคลื่นความถี่วิทยุกระจายเสียงจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (กสทช.)

“พูดตรงๆ ว่าเพิ่งเริ่มดำเนินการ ระหว่างนี้เหมือนเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อทำคลื่นหลักในอนาคต เพราะถือเป็นการกิจของไทยพีบีเอสที่ต้องทำนอกเหนือจากการทำทีวี ซึ่งในช่วงที่ไม่มีการจัดสรรคลื่น ไม่มีองค์กรกำกับดูแล ไม่มีคลื่นก็ทำในคลื่นของคนอื่น แต่ช่วงนี้ทำบนเว็บไซต์เพื่อให้พร้อมทันทีที่ กสทช.จัดสรรคลื่นก็จะสามารถดำเนินการได้ทันที” (วสันต์ ภัยหลิกดิ์, สัมภาษณ์, 14 มีนาคม 2555)

“เป็นการเตรียมความพร้อมของการผลิต ผลิตมาส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถของคนที่นี่ให้มีความสามารถในการผลิตเนื้อหา (Content) วิทยุ ซึ่งเมื่อยังไม่มียุคลื่น เราก็มาผลิตเนื้อหาผ่านคลื่นวิทยุออนไลน์ไปก่อน นี่คือที่มาที่ไปของวิทยุออนไลน์” (สมชาย สุวรรณบรรณ, สัมภาษณ์, 15 มีนาคม 2555)

จากการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม พบว่า การบริหารงานข่าววิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ มีความแตกต่างกันตามรูปแบบการนำเสนอข่าว และรายการข่าว สามารถแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ 1. ข่าวต้นชั่วโมง ช่วงทันข่าววิทยุไทยพีบีเอส และ 2. รายการข่าว จำนวน 6 รายการ

1. ข่าวต้นชั่วโมง ช่วงทันข่าววิทยุไทยพีบีเอส

การบริหารจัดการข่าวในช่วงทันข่าววิทยุไทยพีบีเอส (ข่าวต้นชั่วโมง) ออกอากาศสดทุกวันจันทร์-วันศุกร์ มี 5 ช่วงต่อวัน เป็นข่าวต้นชั่วโมงตั้งแต่เวลา 10.00-16.00 นาฬิกา ได้นำแหล่งข้อมูลจากข่าวโทรทัศน์ไทยพีบีเอส มาใช้เกือบทั้งหมด โดยนำมาแก้ไขเพิ่มเติม (Rewrite) คือ นักข่าวโทรทัศน์ทำข่าวมา 100% ออกหน้าจอได้สักประมาณ 40% แต่ว่าทีมข่าวโปรดิวเซอร์เป็นข้อมูลทั้งหมดมา (Rewrite) เพราะเวลาของวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์มีไม่จำกัด ขณะเดียวกันก็มีนักข่าววิทยุและมัลติมีเดียทำข่าวป้อนเว็บไซต์ด้วย อาจเป็นไปได้ในทิศทางเดียวกับหน้าจอหลัก แต่จะลึกกว่า เพราะสามารถต่อยอดสกริปข่าวได้มากกว่า หรือไม่ก็แตกต่างจากหน้าจอหลัก เช่น บางคนชอบทำข่าวเรื่องนวัตกรรม ก็จะทำข่าวที่น่าสนใจมากกว่า ความอิสระในการนำเสนอข่าวมีมากกว่า

หน้าจอทีวี หรือไปในงานเสวนา ที่นักข่าวโทรทัศน์อาจไม่ได้ไปทำข่าว แต่ทีมข่าววิทยุและนิวมีเดีย ก็จะได้ประเด็นที่มาทำข่าวและโฟนอินเข้ามา

“ข่าวกระแสรายวัน ในฐานะที่เป็น บรรณาธิการข่าววิทยุและนิวมีเดีย ที่ต้องเข้าประชุม ร่วมกับบรรณาธิการข่าวโทรทัศน์ไทยพีบีเอส ถ้ามีอะไรก็จะบอกทีมงานว่าให้จับตาประเด็นข่าวนี้ เอาเรื่องนี้ขึ้นเป็นข่าวหลัก แต่ถ้าไม่ประชุมก็จะไปช่วยๆ กันดู ซึ่งแต่ละคนก็จะรู้อยู่แล้วก็จะ ติดตามข่าวจากถึงข่าวโทรทัศน์ หรือมอนิเตอร์จากทวิตเตอร์ หรือสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ เดิมทำน้อย แต่ขณะนี้ต้องทำมากขึ้น เพราะเป็นนโยบาย และถือเป็นการแข่งขัน แต่ข่าวของไทยพีบีเอส ต้องบอกว่า ใช้เวลาตรวจสอบความถูกต้องมาก ตอนนี้มีคนเพิ่มขึ้น เพราะฉะนั้นคุณภาพงานก็ควรจะเร็วขึ้น และมีข่าวมากขึ้น ให้เห็นเป็นพัฒนาการขึ้นเรื่อยๆ” (เย็นจิตร ศถิรมงคลสุข, สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน 2555)

ขั้นตอนในการบริหารจัดการข่าววิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ มีบรรณาธิการข่าววิทยุและนิวมีเดีย ทำหน้าที่ผู้จัดการฝ่ายข่าวสื่อดิจิทัล รับผิดชอบดูแลเนื้อหาข่าวทั้งวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ (www.thaipbsonline.net) และเว็บไซต์ไทยพีบีเอส (www.thaipbs.or.th) โดยจะเข้าร่วมประชุม ร่วมกับกองบรรณาธิการข่าวโทรทัศน์ไทยพีบีเอส ในทุกช่วงเย็น เพื่อทราบถึงทิศทางข่าวและ เพื่อให้การนำเสนอข่าวเป็นไปในทิศทางเดียวกับข่าวโทรทัศน์ไทยพีบีเอส จากนั้นบรรณาธิการข่าววิทยุและนิวมีเดีย จะแจ้งไปยังผู้ได้บังคับบัญชาที่ปฏิบัติงานในฝ่ายข่าวสื่อดิจิทัล เกี่ยวกับทิศทางข่าวที่จะนำเสนอในวันถัดไป

ขณะที่การประชุมข่าวในฝ่ายข่าวสื่อดิจิทัล จะประชุมกันเดือนละ 2-3 ครั้ง เพื่อพูดคุยเกี่ยวกับการจัดเวร ทิศทางข่าวของ ส.ส.ท. และสิ่งที่ต้องปรับปรุงและข้อผิดพลาดต่างๆ ทั้งในส่วน of ข่าววิทยุออนไลน์ และเว็บไซต์ไทยพีบีเอส

“จากเมื่อก่อน ไม่มีผู้สื่อข่าวในมือ ต้องหาข่าวเอง เมื่อก่อนทุกอย่างหาเองหมดเลย อยากได้อะไรคิดเอง หาเอง ทำเอง แต่ตอนนี้มีพีพี (บรรณาธิการข่าววิทยุและนิวมีเดีย) มาช่วย ถ้าอยากได้อะไร ก็จะคิดประเด็นให้ เพราะพีพีเข้าไปประชุม ทีวีทำอะไร วิทยุทำอะไรตามเค้า คือ พวกหนูก็ช่วยมอนิเตอร์ไปในทางไหน” (ปรีศณี นามแปลง, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2555)

ขณะที่ผู้สื่อข่าวในภาคสนามมี 2-3 คน ซึ่งทำข่าวหลักที่ทำเนียบรัฐบาล ทุกคนรู้หน้าที่ในแต่ละวันอยู่แล้ว เพราะเป็นงานข่าวประจำ (Routine) แต่ถ้าบรรณาธิการข่าววิทยุและนิวมีเดียต้องการข่าวอื่นเป็นพิเศษ ก็จะมอบหมายงานเพิ่มเติม หรือถ้าอยากได้ประเด็นเพิ่มเติม รวมถึงสถิติ มีสีสัน และมีรายละเอียดเพิ่มมากขึ้น ก็จะให้ไปนำเสนอในรายการข่าวอื่นๆ เช่น รายการเปลี่ยนโจทย์ หรือหากเป็นช่วงสถานการณ์พิเศษ ก็จะมีการประชุมวางแผนกันเพื่อทีมข่าววิทยุและนิวมีเดียทำงานทั้งวันเสาร์และวันอาทิตย์ จากเดิมที่สัปดาห์หยุดในวันหยุด

“เคยมีหมายที่นอกเหนือจากทำเนียบรัฐบาล ที่บรรณาธิการมอบหมายให้ไปทำข่าวที่อื่น เช่น ที่ศาลปกครอง คดีย้ายปลัดกระทรวงกลาโหม กระบวนการทำข่าว ถ้าได้สัมภาษณ์เสร็จก็โทรศัพท์ส่ง SMS เสร็จก็พิมพ์ข่าววิทยุ ความยาว 1 นาที- 1.30 นาที พิมพ์บนเครื่องไอแพด ที่สถานีให้มาที่ทีมข่าวเว็บไซต์และทีมข่าววิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ ที่ส่งทั้ง 2 อย่างก็เพราะตำแหน่งเป็นนักข่าววิทยุและนิวมีเดีย ซึ่งทีมงานเว็บไซต์และวิทยุออนไลน์ก็จะคัดเลือกข่าวออกอากาศเอง” (ภัทรา ชวนชม, สัมภาษณ์, 10 ธันวาคม 2555)

รายการข่าวจำนวน 6 รายการ จากการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมการบริหารจัดการข่าววิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ ทั้งหมด 6 รายการ ได้แก่ 1. รายการเกาะติดทิศทางข่าว 2. รายการวาระเมืองไทย 3. รายการเสียงพลเมือง 4. รายการหน้าต่างโลก 5. รายการ ASEAN UPDATE และ 6. รายการ Sport Time พบว่า ทั้ง 6 รายการ ไม่ได้มีการประชุมร่วมกับกองบรรณาธิการข่าววิทยุและนิวมีเดีย เพื่อวางแผนงานและกำหนดทิศทางข่าวของสถานีวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์แต่อย่างใด แต่มีลักษณะการบริหารจัดการข่าวโดยมอบหมายความรับผิดชอบให้กับผู้จัดรายการและโปรดิวเซอร์เป็นผู้กำหนดทิศทางข่าว หาข้อมูล และคัดเลือกประเด็นข่าวเอง

“ด้วยตำแหน่งผู้สื่อข่าววิทยุและเว็บไซต์ แต่โปรดิวเซอร์สั่งให้ผู้สื่อข่าวไปทำข่าววิทยุออนไลน์ให้ไม่ได้ เพราะตำแหน่งมันทับซ้อนกันอยู่ วิธีการแก้ปัญหาก็ต้องโทรศัพท์สัมภาษณ์แหล่งข่าวเอง เพราะไม่มีนักข่าวลงพื้นที่ ยังมีช่องว่างด้านการประสานงานกันที่ต้องทำมากกว่านี้กับรายการข่าว เพราะไม่เคยมีการประชุมทิศทางข่าว เพียงแต่คุยกันว่าจะนำเสนอเนื้อหาอย่างไร เพราะไว้ใจการผู้จัดรายการที่จะนำเสนอเนื้อหา” (สุรพงษ์ เพ็ชร์, สัมภาษณ์, 12 พฤศจิกายน 2555)

“กระบวนการผลิตรายการ (ASEAN UPDATE) ยอมรับว่า ไม่ใช่รายการวิทยุที่ดี เพียงแค่นำข่าวความคืบหน้าสถานการณ์ไปเล่าให้ฟังว่า ในรอบสัปดาห์ที่ผ่านมามีเรื่องราว หรือข่าวสารอะไรที่เกี่ยวข้องกับประเทศในกลุ่มอาเซียนบ้าง เรื่องที่น่าสนใจ เรื่องที่อาจไม่รู้กันบ้าง รวมทั้งข่าวเด่นๆ ที่เกี่ยวกับอาเซียนไปเล่าให้ฟัง แต่จริงๆ แล้วอยากให้มีความเสียงประกอบข่าว (Sound) และกระบวนการผลิตข่าว (Production) ที่ดีกว่านี้ แต่เนื่องจากทำคนเดียว แหล่งข้อมูล (Source) ก็ยากค่อนข้างยากนิดนึง ก็แปลกนะ ประเทศในกลุ่มอาเซียนก็ไม่มีข้อมูลเท่าไร ส่วนใหญ่ต้องไปหาทางอินเทอร์เน็ต มันก็ลำบากกับการผลิตเราอีก ยกเว้นที่จะให้ทีมงานวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์มาช่วย แต่เนื้อหาข่าวที่ต้องการไม่มี เหมือนเล่าอย่างเดียว ไม่มีปลั๊กเสียง ไม่มีเสียงสัมภาษณ์ ไม่มีเสียงบรรยายภาพ แต่บางทีก็ไปหาเพลงมาเพิ่มและเล่าให้ฟังว่า เนื้อหามันเป็นอย่างนี้นะ ส่วนการตัดต่อก็มีโปรดิวเซอร์ทำให้ ตรงไหนพูดผิดถูก สั้นไปยาวไป ตรงไหนต้องตัดออก พออัดเสร็จก็เดินไปบอก ถ้าจะเอาเพลงก็จะไปบอกว่าส่งลิงค์ไปทางเฟสบุ๊ก” (จิรชาติตา เอี่ยมรัศมี, สัมภาษณ์, 21 พฤศจิกายน 2555)

“ยอมรับว่า ยังมีปัญหา เพราะเป็นช่วงเริ่มต้นของวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ อย่างไรก็ตามแต่คนนอกเลย คนในไทยพีบีเอส บางคนยังไม่รู้เลยด้วยซ้ำ แต่เราก็พยายามแก้ไขไม่เรื่อยๆ เริ่มต้นจากการตั้งสถานีวิทยุ อย่างแรกต้องทำให้ออกอากาศให้ได้ก่อนทั้งวิทยุและโทรทัศน์ พอได้แล้วก็จะประชาสัมพันธ์ให้คนรู้จักมากขึ้น (ธีรภัทร สงวนนชกร, สัมภาษณ์, 15 พฤศจิกายน 2555)

4.1.2 ความสามารถทางวิชาชีพ

ความสามารถทางวิชาชีพของบุคลากรของวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการบริหารงานข่าวของวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ในการทำหน้าที่สื่อสารสาธารณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประสิทธิภาพด้านงานวิทยุของบุคลากรที่มีศักยภาพในการทำงานได้หลายหน้าที่ เช่น โพรคิวเซอร์วิทยุฯ สามารถทำหน้าที่จัดรายการและเป็นผู้ประกาศข่าวได้

“นอกเหนือจากนโยบาย ต้องลงมือปฏิบัติได้ แต่ต้องมีประสิทธิภาพ เทคนิค และการพัฒนาคน ถ้าคนทำได้มันก็สามารถตอบสนองนโยบายได้ แต่ตอนนี้ทำได้ แต่ยังไม่ถึงความคาดหวังเป้าหมาย แต่ตอนนี้ก็ยังไม่ค่อยมีคนทำงานมีประสิทธิภาพน้อย ก็ต้องสร้างคนใหม่” (เย็นจิตร สติรมงคลสุข, สัมภาษณ์, 23 มีนาคม 2555)

“สังเกตได้ว่ารางวัลส่วนใหญ่ที่เราได้จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับประชาชนทั้งนั้น เช่น ส่งเสริมสถานภาพสตรี ซึ่งช่องอื่นไม่ค่อยทำ หรือเรื่องส่งเสริมสถาบันครอบครัว เรื่องการพิทักษ์สิ่งแวดล้อมทุกอย่างพวกนี้เป็นของเราหมด ภารกิจของเราที่เขียนไว้ในนี้ คือเรื่องการส่งเสริมความเท่าเทียม การรักษาสังแวดล้อม ดูแลคนพิการ มีไหมสื่อไหนที่สนใจเรื่องพวกนี้ ก็เราไง” (สมชัย สุวรรณบรรณ, สัมภาษณ์, 15 มีนาคม 2555)

“จุดแข็งของวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ ซึ่งส่วนตัวก็ได้พิสูจน์ให้เห็นแล้ว เพราะได้รับรางวัลจากสารคดีเชิงข่าวส่งเสริมสิทธิเด็กประจำปี 2555 ขององค์กรยูนิเซฟ เรื่อง "กินพอดี ไม่มีอ้วน" คิดว่า น่าจะเป็นตัวอย่างให้ทีมงาน หรือผู้บริหารคิดว่า เราน่าจะทำได้ ทั้งที่ ไม่ได้มีตำแหน่งเป็นผู้สื่อข่าว” (สุรพงษ์ เพื่อช่อ, สัมภาษณ์, 12 พฤศจิกายน 2555)

อย่างไรก็ตาม หากบุคลากรไม่เคยมีประสบการณ์ด้านงานวิทยุมาก่อน แต่เมื่อมีการปรับโครงสร้างการทำงานในโครงการสื่อดิจิทัลให้เป็นผู้สื่อข่าววิทยุ ทำให้เกิดข้อจำกัดด้านความสามารถทางวิชาชีพ เช่น การใช้น้ำเสียง อักขระ และการใช้ภาษาในการรายงานข่าววิทยุ เช่น เจ้าหน้าที่ฝ่ายดูแลเนื้อหา (Content) ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ผู้สื่อข่าว หลังการปรับโครงสร้างการทำงาน ดังนั้น ข้อเสนอแนะด้านการพัฒนาวิชาชีพ จึงควรผลักดันให้บุคลากรภายในสถานีวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ เข้ารับการฝึกอบรมการรายงานข่าววิทยุ โดยเฉพาะเรื่องบทบาทหน้าที่ของสื่อสารสาธารณะ

“ฐานะที่เราตั้งตัวเป็นผู้สื่อข่าว ก็ควรส่งคนเข้ารับการอบรมร่วมกับสื่อสารสาธารณะระดับโลก อย่าง BBC รอยเตอร์ ที่เคยจัดให้มีการอบรมที่มีแนวทางในการนำเสนอข่าวผ่านสื่อ

สาธารณะ ซึ่งจะได้เรียนรู้เทคนิคการนำเสนอข่าวที่เหมาะสม เพราะทุกวันนี้การจัดวิทยุของเราเอง แม้แต่รายการของตัวเองพบว่าความสนใจน้อยไป ซึ่งอาจมีเทคนิคอื่นๆ ที่สามารถดึงดูดใจได้มากขึ้น อาจเพราะว่ายังไม่มีแรงบันดาลใจ จึงต้องเห็นสิ่งแปลกใหม่ ก็จะช่วยจุดไฟให้วิทยุของเรามีความน่าสนใจมากขึ้น ไม่ใช่ทำแต่เรื่องเดิมๆ เทคนิคเดิมๆ” (เสาวลักษณ์ จักรวิวัฒนากุล, สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2555)

4.1.3 เทคโนโลยี

องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท) ให้ความสำคัญด้านการจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ระบบดิจิทัล เพื่อรองรับภารกิจงานด้านวิทยุกระจายเสียงของ ส.ส.ท. ผ่านช่องทางออกอากาศทางสื่อใหม่ (New Media) ด้วยการออกอากาศรายการวิทยุผ่านอินเทอร์เน็ต โดยสามารถเผยแพร่ในช่องทางสื่อออนไลน์ ได้แก่ เว็บไซต์ www.thaipsonline.net รวมถึงอุปกรณ์พกพา (Smart Device) ต่างๆ อาทิเช่น Smart Phone, Tablet เป็นต้น เนื่องด้วยเห็นว่าเทคโนโลยีสื่อสารในโลกปัจจุบันมีความก้าวหน้าและทันสมัยมากขึ้น ประกอบกับอัตราการเติบโตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว อีกทั้งพฤติกรรมของประชาชนในปัจจุบันที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นช่องทางในการรับสารมากขึ้น จึงเป็นอีกหนึ่งทางเลือกที่ให้ผู้ฟังได้ติดตามข่าวสาร ข้อมูลสารประโยชน์ทางสื่อออนไลน์ ขณะเดียวกัน ประชาชนในพื้นที่ต่างจังหวัด จะสามารถรับฟังรายการผ่านสถานีวิทยุชุมชนที่มีการเชื่อมโยงเครือข่ายการออกอากาศร่วมกัน ทั้งนี้เพื่อให้บริการกับประชาชนได้อย่างกว้างขวางทั่วถึง สมหน้าที่และบทบาทการเป็น “สื่อสาธารณะ” ตามเจตนารมณ์ของ ส.ส.ท

พบว่า ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ผลิตข่าววิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ มีความพร้อมในการออกอากาศเกือบ 100% โดยมีศักยภาพด้านอุปกรณ์ระบบดิจิทัลในการรองรับการผลิตข่าวที่ทันสมัย ได้แก่ การสร้างห้องจัดรายการวิทยุ จำนวน 3 ห้อง การจัดซื้อเครื่องบันทึกเสียงระบบดิจิทัลที่สามารถตั้งเวลาในการปล่อยเสียงแหล่งข่าวได้ ไมโครโฟนที่สามารถตัดเสียงรบกวนได้ ทำให้เสียงจากแหล่งข่าวที่มีความชัดเจนมากขึ้นและการผลิตข่าวรวดเร็วขึ้น นอกจากนี้ ผู้สื่อข่าวภาคสนามยังได้รับการสนับสนุน Tablet สำหรับใช้ในการผลิตข่าว ส่งข่าว คลิปเสียง และภาพของแหล่งข่าวได้อย่างรวดเร็วมากขึ้น

“เครื่องมือที่ใช้ในการออกอากาศ เช่น ห้องสตูดิโอ ระบบ MCR ต่างๆ มีความพร้อมที่จะออกอากาศเป็นวิทยุคลื่นความถี่แล้ว เพราะตั้งแต่ย้ายสำนักงานของ ส.ส.ท. ใหม่ ก็ได้เตรียมความพร้อมไว้อยู่แล้ว” (กนกพร ประสิทธิ์ผล, สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน 2555)

จากการสังเกตจำนวนผู้ฟังวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ ตั้งแต่วันที่ 5-9 พฤศจิกายน 2555 และวันที่ 12-16 พฤศจิกายน 2555 ช่วงเวลา 08.00 น. - 08.30 น. พบว่า มีผู้ฟังเฉลี่ย 20-25 คนต่อวัน

แม้ว่าวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์จะมีผู้ฟังจำนวนน้อย แต่เนื่องจากเป็นสื่อใหม่จึงมีข้อดีในเรื่องการสื่อสารแบบสองทางระหว่างผู้จัดรายการและผู้ฟังผ่านห้องสนทนา (chat room) ในเว็บไซต์วิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ ซึ่งการสื่อสารลักษณะดังกล่าว สามารถสะท้อนคำติชมและข้อเสนอแนะต่างๆ จากผู้ฟังรายการ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงรูปแบบรายการ และการนำเสนอข่าวในรายการ

“วิทยุมีช่องแชนท์ ถ้าเกิดแค่ออกเสียงภาษาไทยคิดก็มีมาแล้ว และบอกได้ว่ามีคนฟังอยู่ที่คน มีการแชทโต้ตอบกัน แต่เฉพาะในส่วนในเว็บไซต์นะ แต่วิทยุออนไลน์ไม่ค่อยมีเสียงสะท้อนจากผู้ฟัง อาจเป็นเพราะเป็นสื่อออนไลน์ และอาจเป็นเพราะแค่ฟังแล้วผ่านไป ไรก็ตาม ก็มีข้อเสนอแนะจากผู้ฟังบ้างว่าควรเสนอข่าวในประเด็นใด แต่ไม่มีอิทธิพลต่อเรานั่น เพราะเรารู้อยู่แล้วว่ามีเป้าหมายอะไร รับฟังนะแต่ก็เป็นในแง่มุมมองหนึ่ง” (ฉัฐวรรณ ศิริกิจพานิชกร, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2555)

“ผู้รับสารมีผลต่อการทำข่าวอย่างมาก อย่าคิดว่าเป็นสื่อออนไลน์ คิดว่าทำข่าว ทำไปไม่มีใครฟังหรอกไม่ใช่จริงๆ ก็มีคนฟัง บางทีเจอคอมเมนต์แค่ครั้งเดียวก็ทำให้เสียความมั่นใจได้ จ้ามาโดยตลอดว่าห้ามพลาดนะ” (ปรีศนี นามแปลง, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2555)

อย่างไรก็ดี จากการที่วิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์มีผู้ฟังจำนวนน้อย จึงได้เปิดพื้นที่เครือข่ายสื่อสังคมออนไลน์ อาทิ www.Facebook.com/ThaipbsRadio เพื่อให้ผู้ฟังสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมให้ข้อเสนอแนะต่างๆ มายังสถานีวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ จากการสังเกตการณ์บนหน้าเว็บไซต์ www.Facebook.com/ThaipbsRadio เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2555 พบว่า มีคนกดถูกใจ 7,435 คน และมีคนแสดงความคิดเห็น 1,797 คน ซึ่งสะท้อนว่าการใช้เทคโนโลยีด้านเครือข่ายสื่อสังคมออนไลน์ เป็นช่องทางการสื่อสารที่มีผู้รับฟังวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์มากขึ้น

4.1.2 ปัจจัยภายนอก

ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการข่าววิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ สามารถแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านกฎหมาย และ 2. ด้านแหล่งข้อมูลภายนอก ดังนี้

4.1.2.1 ด้านกฎหมาย

วิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ เป็นหน่วยงานย่อยของ องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.) ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ ทำหน้าที่เป็นสื่อสาธารณะ ก่อตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2551 ซึ่งเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานตามระเบียบข้อบังคับในการบริหารงานของสถานีวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ ดังนี้

4.1.2.1.1 พระราชบัญญัติองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2551

พระราชบัญญัติองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2551 มาตรา 7 ว่าด้วยการดำเนินกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(1) สนับสนุนการพัฒนาสังคมที่มีคุณภาพและคุณธรรม บนพื้นฐานของความเป็นไทย โดยผ่านทางบริการข่าวสารที่เที่ยงตรง รอบด้าน สมดุล และเชื่อถือตรงต่อจรรยาบรรณ

(2) ผลิตรายการทางด้านข่าวสาร สารประโยชน์ทางการศึกษา และสาระ บันเทิง ที่มีอย่างเหมาะสมและมีคุณภาพสูง เน้นความหลากหลายในมิติต่างๆ โดยมุ่งดำเนินการอย่างปราศจากอคติทางการเมืองและผลประโยชน์เชิงพาณิชย์ และยึดถือผลประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ

(3) ส่งเสริมให้ความรู้แก่ประชาชนให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกเพื่อประโยชน์ทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นผ่านทางกรให้บริการข่าวสารและสารประโยชน์อื่น

(4) ส่งเสริมเสรีภาพในการรับรู้ข่าวสารเพื่อสร้างสังคมประชาธิปไตยที่ประชาชนได้รับข่าวสารอย่างเท่าเทียมกัน

(5) สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อมในการกำหนดทิศทางกรให้บริการขององค์การเพื่อประโยชน์สาธารณะ

(6) สนับสนุนกิจกรรมสาธารณะประโยชน์อื่น

การดำเนินการตาม (2) (3) (4) และ (5) ให้คำนึงถึงการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์ได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรมของประชาชน

และมาตรา 8 เพื่อให้บรรลุตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 7 ในองค์การมีอำนาจหน้าที่หลักดังต่อไปนี้

(1) จัดให้มีสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์ หรือเผยแพร่รายการในระบบอื่นหรือเทคโนโลยีทันสมัยอื่น โดยมีเครือข่ายให้บริการครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศหรือให้มีสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์เพิ่มเติมเป็นเครือข่าย ไม่เก็บค่าสมาชิกและไม่หารายได้จากการโฆษณา เว้นแต่เป็นการสนับสนุนจากผู้สนับสนุนองค์การ

(2) ให้บริการผลิตสื่อโสตทัศน์ หรือบริการระบบเครือข่ายสารสนเทศอื่น หรือบริการอื่นใดที่เกี่ยวข้องหรือเป็นประโยชน์ต่อการเผยแพร่รายการ

(3) ให้การสนับสนุนและพัฒนาศักยภาพและการสร้างสรรค์การผลิตรายการของผู้ผลิตรายการอิสระ

(4) ร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรภาคเอกชน ชุมชน หรือหน่วยงานต่างประเทศ หรือองค์กรระหว่างประเทศ หรือสถานีวิจัยหรือสถานีโทรทัศน์ขององค์กรสื่อสารสาธารณะของต่างประเทศ ในการผลิตรายการอันเป็นการส่งเสริมความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะหรือสร้างความร่วมมือทางวัฒนธรรมระหว่างกัน

(5) กระทำการอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร

นอกจากนี้ ส.ส.ท. เป็นองค์กรที่มีรายได้ ตาม พ.ร.บ. องค์กรกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2551 มาตรา 12 คือ มีอำนาจจัดเก็บเงินบำรุงองค์กรจากผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามกฎหมายว่าด้วยสุราและกฎหมายว่าด้วยยาสูบ ในอัตราร้อยละ 1.5 โดยให้มีรายได้สูงสุดปีงบประมาณละไม่เกิน 2,000 ล้านบาท และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจในการปรับเพิ่มรายได้สูงสุดตามมาตรา 12 นี้ทุก 3 ปี เพื่อให้องค์กรมีรายได้เพียงพอต่อการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ ขณะเดียวกัน กฎหมายได้เขียนไว้ชัดเจนในส่วน ทูน ทรัพย์สิน และรายได้ขององค์กรว่า เป็นสื่อสาธารณะไม่มีรายได้จากโฆษณา หรือการรับเงินต้องไม่ทำให้องค์กรขาดอิสระในการดำเนินงานหรือต้องไม่ขัดแย้งกับวัตถุประสงค์ขององค์กร

1. ทูน ทรัพย์สิน และรายได้ขององค์กร ประกอบด้วย

(1) เงินบำรุงองค์กรที่จัดเก็บตามมาตรา 12

(2) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับโอนตามมาตรา 57 หรือตามกฎหมายอื่น (สำนักงานบริหารกิจการสถานีวิทยุโทรทัศน์ระบบ ยู เอช เอฟ ที่อยู่ในความดูแลของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและกรมประชาสัมพันธ์

(3) ทูนประเดิมที่รัฐจ่ายให้เป็นการอุดหนุนตามมาตรา 60 (โดยไม่เกินที่กำหนดไว้ในมาตรา 12)

(4) ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าบริการ หรือค่าตอบแทนอื่นใดในการให้บริการ

(5) เงินหรือทรัพย์สินอื่นใดที่ได้รับจากผู้สนับสนุนองค์กร

(6) รายได้หรือการหาประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญาขององค์กร

(7) ดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินขององค์กร

การรับเงินตาม (5) ต้องไม่เป็นการกระทำที่ทำให้องค์กรขาดความเป็นอิสระในการดำเนินงาน หรือให้กระทำการอันขัดหรือแย้งต่อวัตถุประสงค์ขององค์กร

งบประมาณของ ส.ส.ท. มีจำกัดไม่เกิน 2,000 ล้านบาท ซึ่งไม่เพียงพอ และฝ่ายการเมืองจะไม่สนับสนุนงบเพิ่มเติม เพราะมองว่า ไม่ใช่เรื่องจำเป็นเร่งด่วน ส.ส.ท. จึงต้องใช้งบประมาณที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ และมีช่องทางหารายได้เพิ่มเติม เช่น การขายไฟล์ภาพวิดีโอ การร่วมจัด

สัมพันธ์กับหน่วยงานบริษัทเอกชน เงินสนับสนุนในรูปแบบมูลนิธิต่างๆ หรือองค์กรต่างประเทศที่ให้ความสำคัญกับการทำหน้าที่สื่อสารณะของ ส.ส.ท

“ไทยพีบีเอส เป็นสื่อที่มีการติดต่อประสานงานกับองค์กรระหว่างประเทศมากที่สุดในประเทศไทย และเป็นที่ยอมรับ เพราะไม่เช่นนั้นจะมีองค์กรระหว่างประเทศจะเสนอตัวที่จะสนับสนุนเงิน เพราะให้ความสำคัญกับสื่อสาธารณะ” (นายสมชัย สุวรรณบรรณ, สัมภาษณ์, 23 พฤศจิกายน 2555)

ส.ส.ท. ยังได้อ้างกฎหมาย พ.ร.บ. องค์กรกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย ในมาตรา 8 (1) เพื่อให้ได้เวลาจากสถานีวิทยุคลื่นความถี่

“เบื้องต้น กสทช. ก็เห็นด้วยในลักษณะให้ ส.ส.ท. เริ่มทดลองใช้คลื่นวิทยุ FM 98.5 ได้วันละ 6 ชั่วโมง ปีแรกในปี 2556 ก่อน คือ มีการทบทวนและตรวจสอบ (Review) ทุก 6 เดือนว่าสามารถทำงานนี้ได้ และผลตอบรับเป็นที่พอใจและเนื้อหาเป็นที่สนใจของผู้ฟังและภาคประชาชนสามารถทำงานได้ก็จะขอขยายเวลาได้” (สมชัย สุวรรณบรรณ, สัมภาษณ์, 23 พฤศจิกายน 2555)

“เราก็พยายามทำ อย่างที่ผมบอกว่าตอนนี้ทุกคนมองแต่เรื่องดิจิทัลแล้วเรื่องความถี่โยนทิ้งไป แต่ผมบอกว่าเราต้องไปขอความถี่จาก กสทช. ถ้ามองว่าเป็นไปได้ขนาดไหนก็มีความเป็นไปได้เพราะเราเป็นสื่อสาธารณะที่ทำหน้าที่เพื่อประโยชน์ของสังคม กสทช. คุณมีหน้าที่จัดสรรความถี่ก็เพื่อสังคมเหมือนกัน เพราะฉะนั้นเป้าหมายสอดคล้องกัน หน้าที่เราคืออยากมีความถี่ที่จะเปิดเผยข้อมูลออกไปสู่คนทั่วประเทศ คนที่มีหน้าที่จัดสรรความถี่ก็บอกฉันผมหาความถี่ให้คุณเอาไปทำวิทยุออกทั่วประเทศ เพราะฉะนั้นก็น่าจะไม่มีปัญหา” (ธีรภัทร สงวนกชกร, สัมภาษณ์, 15 พฤศจิกายน 2555)

4.1.2.1.2 ระเบียบข้อบังคับในหน่วยงานของรัฐ

วิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ เป็นหน่วยงานของรัฐที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับในการบริหารงานของหน่วยงานราชการ ทำให้กระบวนการทำงานมีความล่าช้า เนื่องจากต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับที่มีหลายขั้นตอน ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานข่าวของวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ เช่น ข้อบังคับเรื่องการวางแผนงาน ระเบียบของการขออนุมัติงบประมาณ และขั้นตอนการอนุมัติโครงการต้องผ่านมติของคณะกรรมการนโยบาย ส.ส.ท. รวมทั้งระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง และการประกวดราคา ซึ่งต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับในการบริหารงานของหน่วยงานราชการ

“อุปสรรคก็มีบ้าง เพราะด้วยความที่ไทยพีบีเอส เป็นองค์กรของรัฐ ต้องมีกฎระเบียบของข้าราชการมีอะไรยับยั้ง ต้องโปร่งใสตรวจสอบได้ เพราะถ้าอยู่ดีๆ ทำมั่วไม่ได้ ต้องเป็นไปตามขั้นตอน ซึ่งจะลดขั้นตอนให้เกิดความคล่องตัวมากขึ้นไม่ได้ เพราะเป็นระเบียบราชการ ดังนั้น

จะต้องทำงานหนักขึ้น มาช่วยกันทำให้เสร็จโดยเร็ว” (ธีรภัทร สงวนกชกร, สัมภาษณ์, 15 พฤศจิกายน 2555)

จากระเบียบข้อบังคับในการบริหารงาน พบว่า สถานีวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์มีการจัดเตรียมแผนงบประมาณในปี 2555 จำนวน 21,600,000 บาท สำหรับใช้บริหารงาน รวม 6 โครงการ คือ 1. ค่าตอบแทนการผลิตรายการและจัดจ้างผลิตรายการ 2. โครงการจ้างผลิตรายการวิทยุ 3. โครงการจัดทำของที่ระลึก 4. ค่าดำเนินการกิจกรรมร่วมกับเครือข่าย 5. โครงการพื้นที่ชีวิตละครวิทยุ และ 6. การจัดทำสารคดีสั้นวิทยุ 10 ชุดความรู้ พบว่า การบริหารงานทั้ง 6 โครงการ มีอุปสรรคจากระเบียบข้อบังคับของหน่วยงานราชการ ส่งผลให้การดำเนินงานล่าช้า

4.1.2.2 แหล่งข้อมูลจากภายนอก

การนำเสนอข่าววิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ พบว่า เป็นไปในทิศทางเดียวกับข่าวสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส โดยทีมข่าววิทยุและนิวมีเดีย ได้นำแหล่งข้อมูลจากภายนอกเพื่อใช้ผลิตข่าวต้นชั่วโมงและผลิตรายการข่าว ดังนี้

1. ผู้สื่อข่าววิทยุและนิวมีเดียลงพื้นที่ติดตามทำข่าว เช่น ทำเนียบรัฐบาล รัฐสภา พรรคการเมือง และเวทีเสวนาต่างๆ
2. การโทรศัพท์สัมภาษณ์แหล่งข่าว
3. การใช้ข้อมูลจากถึงข่าวโทรทัศน์ไทยพีบีเอส โปรแกรม ENPS และเว็บไซต์ teefeed.thaipbs.or.th รวมทั้งข่าวการรายงานสดและการทำข่าวภาคสนามของผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
4. การหาข้อมูลจาก โปรแกรมถึงข่าว News Center รวมทั้งเว็บไซต์ข่าวทั้งในและต่างประเทศ
5. นักข่าวพลเมืองผลิตข่าวจากพื้นที่ต่างๆ เพื่อรายงานข่าว

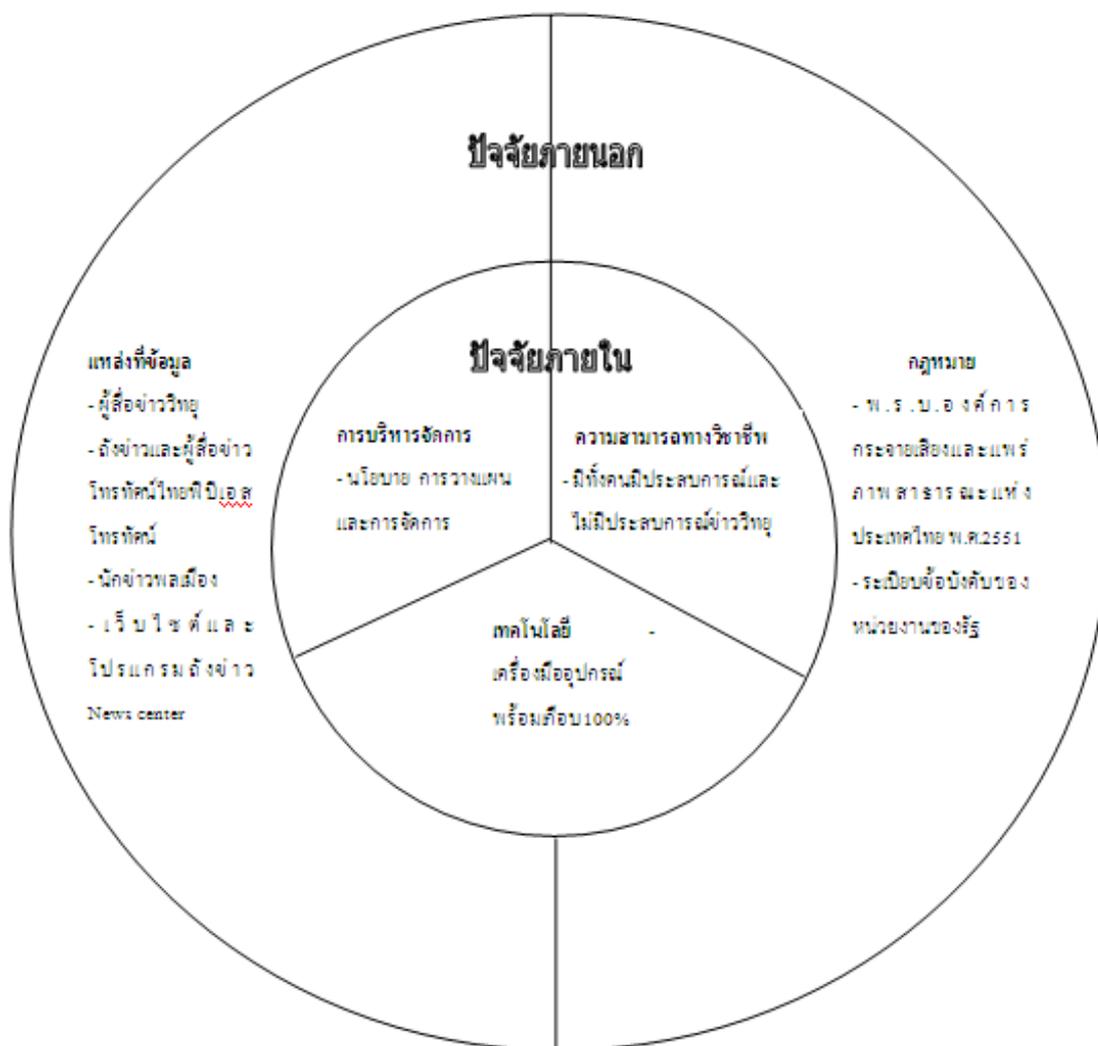
แหล่งข้อมูลจากภายนอกที่วิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ใช้ในการผลิตข่าวมากที่สุด ได้แก่ การใช้ข้อมูลจากถึงข่าวโทรทัศน์ไทยพีบีเอส เนื่องจากเป็นนโยบายของผู้บริหาร ส.ส.ท. ที่ต้องการให้มีการใช้ประโยชน์จากถึงข่าวและรายการโทรทัศน์ไทยพีบีเอสให้มากที่สุด โดยนำเนื้อหารายการที่เป็นประโยชน์มาปรับรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาให้เป็นรายการวิทยุที่น่าสนใจ

“เรามีทั้งถึงข่าวและรายการ อย่างรายการตอบโจทย์เป็นรายการทีวี เน้นการพูดเป็นหลัก เพราะฉะนั้นรายการตอบโจทย์ 25 นาทีหรือ 20 นาที คุณเป็นนักข่าววิทยุ คุณเอาเทปเสียงมาตัดเป็นช่วงๆ แล้วเอาออกวิทยุได้เลย เพราะเป็นการนั่งคุยกัน 2-3 คน ก็ตัดเทปแล้วคุณก็เอามาบรรยาย เพิ่มเติมเสียง เดิมเสียงอย่างอื่นเข้าไปเพื่อให้เป็นรายการวิทยุ หรือหากมีความคืบหน้าอะไรเกี่ยวกับประเด็นที่พูดกันในรายการคุณก็เอามาใส่เพิ่ม เพื่อให้เนื้อหาโทรทัศน์สามารถนำมาใช้ได้กับรายการวิทยุใน

ตอนเช้าวันรุ่งขึ้น คือเหมือนได้อาหารปรุงสุกมาแล้วคุณมาเติมอีกหน่อยหนึ่ง คือปรับรูปแบบเนื้อหาโทรทัศน์ให้กลายเป็นเนื้อหาวิทยุ หลายรายการที่สามารถทำแบบนี้ได้ เหมือนกับที่เราไม่ต้องเริ่มต้นจากศูนย์ เพราะเรามีเนื้อหาแล้ว ไม่ต้องมาทำใหม่หมด ไม่ใช่เอาเนื้อหาทั้งหมดแล้วยัดใส่เข้าไป แบบนั้นเรียกก็เกียจ Lazy journalism ทำแบบนี้ไม่ได้ หรืออย่างรายการสถานีประชาชนบางช่วงบางตอนก็สามารถตัดมาทำรายการวิทยุได้อีก 30 นาที คือทำได้ เพียงแต่ต้องใช้จินตนาการหรือคนที่รู้เรื่องนี้อยู่มากุรายการเสร็จแล้วตัด จากนั้นคุณจะเติมลงไปยังไง เอามาทำรายการวิทยุได้อีก 1 รายการ รายการวิทยุที่นั่งพูดอยู่คนเดียว 30 นาที 50 นาที ไม่มีใครฟัง ยกเว้นว่าคุณเป็นนักพูดเก่งๆ” (สมชัย สุวรรณบรรณ, สัมภาษณ์, 23 พฤศจิกายน 2555)

“รูปแบบก็หลากหลาย มีตั้งแต่การสัมภาษณ์นักข่าวพลเมืองทางโทรศัพท์ หากมีประเด็นที่น่าสนใจ ซึ่งง่ายที่สุด คือ ขยายความจากนักข่าวพลเมืองที่ทำออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส ก็หยิบชิ้นงานนั้นแปลงเป็นวิทยุและสัมภาษณ์นักข่าวพลเมืองต่อว่า งานชิ้นนี้นักข่าวพลเมืองต้องการบอกอะไร ให้ขยายความ ขยายประเด็นที่นักข่าวพลเมืองต้องการสื่อสาร” (เบญจมาศ บุญฤทธิ์, สัมภาษณ์, 12 พฤศจิกายน 2555)

ผลการศึกษาจากข้อมูลทางด้านเอกสาร การสังเกตการณ์ และการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานข่าวของวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์และนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้พลเมืองที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น พบว่า มี 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการข่าววิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ คือ ปัจจัยภายใน ทั้งในด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยี และความสามารถทางวิชาชีพ เป็นกลไกสำคัญที่ทำให้การผลิตข่าวของสถานีวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง และปัจจัยภายนอกด้านกฎหมายและแหล่งข้อมูลจากภายนอกผู้วิจัยได้นำมาสรุปเป็นภาพรวมที่แสดงให้เห็นถึงปัจจัยภายในและภายนอกที่มีผลต่อการบริหารงานข่าวของ วิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ได้ดังนี้

ภาพที่ 4.1 ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการบริหารงานข่าววิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์

4.2 โครงสร้างและหน้าที่การบริหารจัดการข่าววิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์

จากการศึกษาภาพรวมโครงสร้างการบริหารจัดการข่าววิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ ซึ่งระบุในพระราชบัญญัติองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2551 โดยมีการกำหนดโครงสร้างหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน ตั้งแต่ระดับคณะกรรมการนโยบาย ส.ส.ท. คณะกรรมการบริหาร ส.ส.ท. และผู้อำนวยการ ส.ส.ท. ดังนี้

คณะกรรมการนโยบาย ส.ส.ท มี รศ.มาลี บุญศิริพันธ์ เป็นประธานพร้อมด้วยกรรมการนโยบายอีก 8 คน ประกอบด้วย

1. นางสุวรรณา จิตประภัสสร
2. ผศ.ดร.จุมพล พูลภัทรชีวิน
3. นางสมศรี หาญอนันตสุข
4. ดร.สัมพันธ์ เตชะอธิก
5. ศ.วิริยะ นามศิริพงศ์พันธ์
6. นายศิริชัย สาครรัตนกุล
7. รศ.ดร.ธีรภัทร สงวนนชกร
8. ศ.ดร.ปราณี ทินกร

อำนาจหน้าที่ของ ตามมาตรา 28 ของพระราชบัญญัติองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2551 ดังต่อไปนี้

- (1) กำหนดนโยบายทั่วไปขององค์การ
 - (2) คุ้มครองรักษาความเป็นอิสระของคณะกรรมการบริหาร ผู้อำนวยการ และพนักงานให้ปลอดจากการแทรกแซงใดๆ
 - (3) ให้ความเห็นชอบแผนการบริหารกิจการและแผนการจัดทำรายการขององค์การให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์การ
 - (4) ให้ความเห็นชอบงบประมาณขององค์การ
- ควบคุมการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการนโยบาย
- (5) ควบคุมการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการนโยบาย
 - (6) กำหนดให้มีการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพของรายการ
 - (7) กำหนดข้อบังคับด้านจริยธรรมของกรรมการบริหาร ผู้อำนวยการ ผู้บริหารขององค์การ พนักงานและลูกจ้างขององค์การ และบทลงโทษ
 - (8) กำกับดูแลเพื่อให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและคำติชม ตลอดจนข้อเรียกร้องของประชาชนต่อองค์การ ได้รับการพิจารณาอย่างเหมาะสมและรวดเร็ว
 - (9) กำหนดระเบียบกลางเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน การงบประมาณและทรัพย์สิน การมอบอำนาจให้คณะกรรมการบริหารดำเนินการต่างๆ และการดำเนินกิจการโดยทั่วไป

- (10) แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารตามมาตรา 29
- (11) แต่งตั้งและถอดถอนผู้อำนวยการตามมาตรา 31
- (12) กำหนดค่าตอบแทนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการตามมาตรา 37

(13) กำหนดข้อบังคับด้านจริยธรรมของวิชาชีพเกี่ยวกับการผลิต และการเผยแพร่รายการขององค์การตามมาตรา 42

(14) แต่งตั้งคณะกรรมการรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนจากประชาชนตามมาตรา 46

(15) จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา และเผยแพร่ต่อสาธารณชนตามมาตรา 52

(16) ปฏิบัติการอื่นๆ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น
คณะกรรมการบริหาร ส.ส.ท.

มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 29 ของพระราชบัญญัติองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2551 ให้คณะกรรมการบริหารปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกรอบนโยบายที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด ดังต่อไปนี้

(1) ควบคุมดูแลการผลิตรายการหรือการสร้างสรรค์รายการขององค์การให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการนโยบาย

(2) กำกับดูแลการปฏิบัติงานขององค์การให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับขององค์การในกรณีที่มีการร้องเรียนของประชาชน

(3) จัดทำแผนการบริหารกิจการและแผนการจัดทำรายการขององค์การเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายเพื่อให้ความเห็นชอบ

(4) จัดทำแผนพัฒนาองค์การ แผนพัฒนาบุคลากร และแผนการเงินเสนอต่อคณะกรรมการนโยบาย

(5) จัดทำแผนแม่บทพัฒนาเครือข่าย

(6) ประเมินคุณภาพของรายการที่มีการเผยแพร่

(7) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการนโยบายมอบหมาย

ผู้อำนวยการ ส.ส.ท.

มีนายสมชัย สุวรรณบรรณ เป็นผู้อำนวยการ ส.ส.ท. มีอำนาจตาม มาตรา 38 ของพระราชบัญญัติองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย ในการปฏิบัติหน้าที่ ดังต่อไปนี้

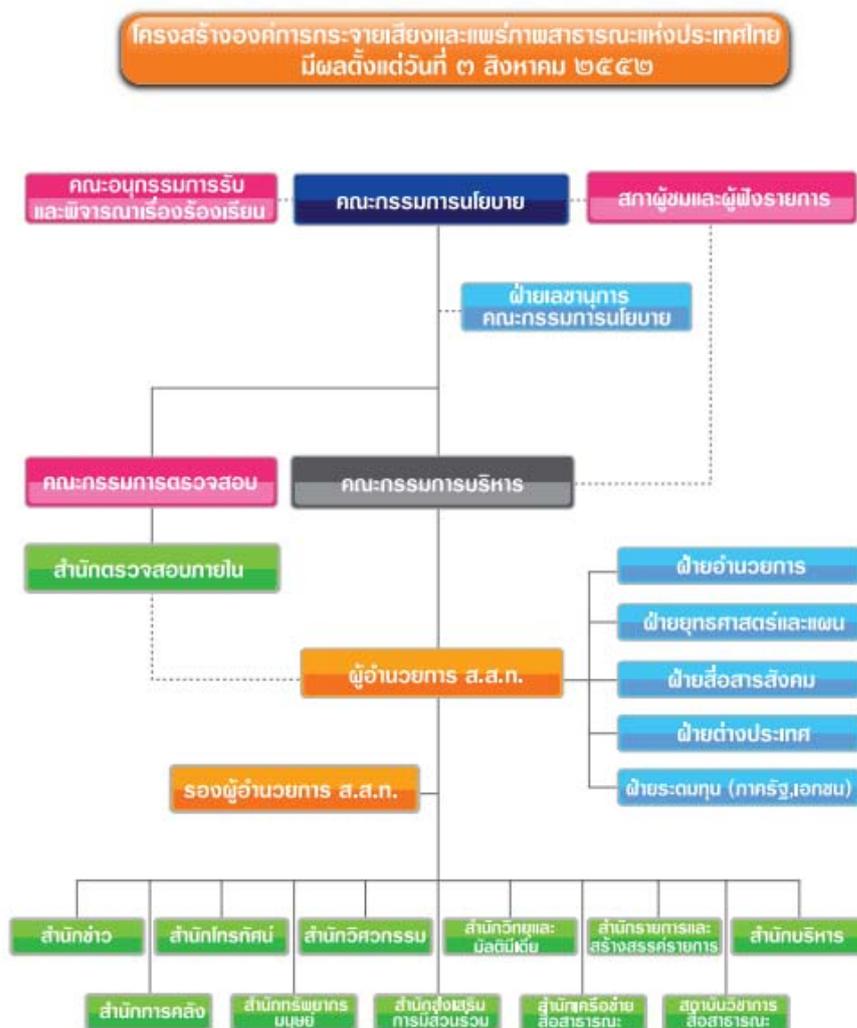
(1) ออกระเบียบในการบริหารกิจการขององค์การ รวมทั้งระเบียบและวิธีการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้างขององค์การ ทั้งนี้ โดยมาขัดหรือแย้งกับระเบียบกลางที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

(2) ทำสัญญาจ้าง เลิกจ้าง เลื่อน ลด หรือตัดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ตลอดจนลงโทษทางวินัยแก่พนักงานและลูกจ้างขององค์การตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

(3) แต่งตั้งนายสถานีและคณะกรรมการบริหารสถานี

จากรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี 2552 องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.) ระบุว่า เนื่องจาก ส.ส.ท. มีข้อจำกัดไม่มีคลื่นความถี่วิทยุเป็นของตัวเอง เพราะคณะกรรมการกำกับกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม (กสทช.) ซึ่งทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่ยังไม่เกิดขึ้น จึงได้ร่วมมือกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) และเครือข่ายภาคประชาชน อาทิ มูลนิธิเครือข่ายครอบครัว ชมรมวิทยุเด็ก ดำเนินงานสถานีวิทยุไทยเพื่อเด็กและครอบครัว โดยใช้คลื่นความถี่วิทยุ FM 105.0 เมกกะเฮิร์ต ของกรมประชาสัมพันธ์ตั้งแต่วันที่ 2 เมษายน ปี 2552 มุ่งเป็นสถานีวิทยุที่เน้นการผลิตรายการเพื่อเพิ่มพื้นที่สร้างสรรค์เพื่อการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และครอบครัว รวมถึงรายการสารประโยชน์เพื่อสร้างการเรียนรู้อย่างรื่นรมย์ ตอบสนองกลุ่มผู้ฟังที่หลากหลาย ปราศจากโฆษณา ปกป้องการแทรกแซงจากกลุ่มทุนธุรกิจและการเมือง นอกจากนี้ ยังขยายพื้นที่ออกอากาศไปยังสถานีวิทยุภูมิภาคทั่วประเทศผ่านทางเครือข่ายวิทยุเด็กและครอบครัว

ซึ่ง ส.ส.ท. ได้กำหนดโครงสร้างการบริหารจัดการข่าวและรายการทางสถานีวิทยุไทยเพื่อเด็กและครอบครัว FM 105.0 เมกกะเฮิร์ต โดยให้อยู่ในการกำกับดูแลของสำนักวิทยุและมัลติมีเดีย ที่มี อนุพงษ์ ชัยฤทธิ์ เป็นผู้อำนวยการสำนัก

ภาพที่ 4.2 โครงสร้างองค์กรของ ส.ส.ท. ปี 2552

ที่มา: รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี 2552

โดย ส.ส.ท. จึงรับผิดชอบในส่วนของการข่าวช่วงเช้า-ค่ำ ข่าวต้นชั่วโมง สถานการณ์ปัจจุบัน รายการสารประโยชน์ และปกิณกะบันเทิง ขณะที่ สสส.ผลิตรายการเพื่อตอบสนองกลุ่มเด็ก เยาวชน และครอบครัว มีสัดส่วนการผลิตรายการจากจำนวน 128 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ดังนี้ ส.ส.ท. ร้อยละ 30.47 สสส. ร้อยละ 47.52 และกรมประชาสัมพันธ์ในฐานะเจ้าของคลื่นความถี่ร้อยละ 12.11 ทั้งนี้ สถานีวิทยุไทยเพื่อเด็กและครอบครัว

ลำดับ	สถานี	ครอบคลุม	รายการที่เชื่อมโยง
๑	สถานีวิทยุแห่งประเทศไทยกลาง AM. ๑๑๐๐ MHz. และ เครือข่ายภูมิภาค	บางพื้นที่ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ บางพื้นที่	รายการครอบครัวคุยกัน และ รายการสถานีครอบครัว เวลา ๒๑.๐๕ - ๒๔.๐๐ น.
๒	สถานีวิทยุชุมชน จ.สุรินทร์ FM. ๘๔.๕ MHz. สถานีวิทยุชุมชน จ.ยะลา	อ.เมือง จ.สุรินทร์	รายการพระอาทิตย์ยิ้มแฉ่ง เวลา ๐๘.๐๐ - ๐๘.๐๐ น.
๓	สถานีวิทยุชุมชน จ.ชลบุรี	อ.เมือง จ.ยะลา	รายการเด็ก
๔	สถานีวิทยุชุมชน จ.บุรีรัมย์	อ.เมือง จ.ชลบุรี	รายการเด็ก
๕	สถานีวิทยุชุมชน จ.สุรินทร์ FM. ๑๐๖ MHz.	อ.นางรอง จ.บุรีรัมย์	รายการเด็ก
๖	สถานีวิทยุชุมชน จ.อุบลราชธานี	อ.เมือง จ.สุรินทร์	รายการเด็ก
๗	สถานีวิทยุชุมชน จ.อำนาจเจริญ	อ.เมือง จ.อุบลราชธานี	รายการเด็ก
๘	สถานีวิทยุชุมชน จ.ศรีสะเกษ	อ.เมือง จ.อำนาจเจริญ	รายการเด็กและครอบครัว
๘	สถานีวิทยุสร้างสรรค์สังคมไทย FM. ๑๐๖.๕ MHz.	อ.เมือง จ.ศรีสะเกษ	ไม่ระบุ
๑๐	สถานีวิทยุชุมชนคลื่นความถี่ FM. ๑๐๖ MHz.	อ.บัวใหญ่ จ.นครราชสีมา	ไม่ระบุ
๑๑	สถานีวิทยุชุมชนมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี FM. ๑๐๔.๕ MHz.	อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา	ไม่ระบุ
๑๒	รวมภมกล้านนา FM. ๑๐๔.๕ MHz. สถานีวิทยุชุมชนวิทยุเชียงใหม่ FM. ๑๐๐ MHz.	จ.ลำปาง	รายการภูมิคุ้มกัน, ข่าวค่ำวิทยุไทย, BBC English
๑๓	สถานีพัฒนาคุณภาพชีวิต Modern Life Radio FM. ๑๐๕.๕ MHz.	จ.เชียงใหม่	ข่าวคืนข่าวโมงวิทยุไทย
๑๔	Intranet สนาครกรงไทย	ทุกอำเภอ ในจ.สุราษฎร์ธานี	จ.-ศ. (พระอาทิตย์ยิ้มแฉ่ง, สายคี, ภูมิคุ้มกัน, จันทร์เจ้าข้า) ส.-ฮว. (ทุกรายการตลอดวัน)
๑๕	ดาวเทียม ช่อง NBT We love the King มิ่งมงคล FM. ๘๔.๒๕ MHz.	สนาครกรงไทย ทุกสาขาทั่วประเทศ	รายการสายคี, อารมณ์ดียาวเข้า, ทันโลกไอที
๑๖	จ.ราช. อ.ป่าย FM. ๑๐๐ MHz. วิทยุออนไลน์ (วิทยุออนไลน์)	จ.ภูเก็ต	ยังไม่ได้ขออนุญาตอย่างเป็นทางการ
๑๗	www.watnonggai.com)	อ.ป่าย จ.แม่ฮ่องสอน	รายการในความทรงจำ, ทันความคิดความคิด, ทันโลกไอที,
๑๘		อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่	หนังสือคือเพื่อน, เสียงเพลงเสียงชีวิต, สารคดีบีบีซี รายการโลกของเรา รายการคุณแม่มือใหม่หัวใจเกินร้อย, สายคี และภูมิคุ้มกัน

หมายเหตุ ยังมีสถานีอื่นๆ ที่ตั้งสัญญาณไปออกอากาศแต่ไม่ได้แจ้งข้อมูล ส.ส.ท. ซึ่งมีผู้พึงโทรเข้าร่วมรายการ เช่น จ.บ้านจ.แม่ฮ่องสอน เป็นต้น

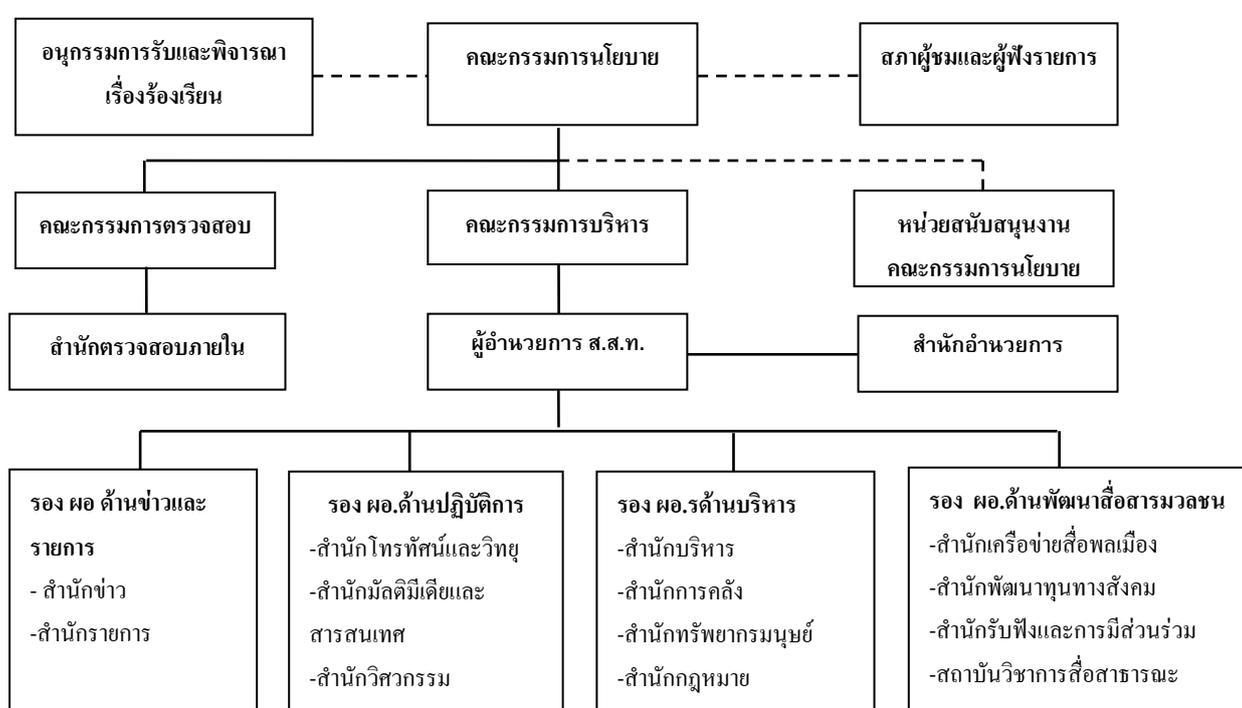
ภาพที่ 4.3 สถานีวิทยุภูมิภาคเชื่อมโยงสัญญาณของสถานีวิทยุไทยเพื่อเด็กและครอบครัว ปี 2552

ที่มา: รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี 2552

วิทยุไทยเพื่อเด็กและครอบครัวทำงานเชื่อมประสานข้อมูลกับหน่วยงานต่างๆ ภายในเพื่อใช้ทรัพยากรร่วมให้เกิดประโยชน์สูงสุด อาทิ สำนักข่าว สำนักรายการ และสำนักประชาสัมพันธ์ นอกจากนี้ ยังมีเครือข่ายเชื่อมโยงกับองค์กรภายนอกอย่างหลากหลาย เพื่อทำกิจกรรมอื่นๆ เพิ่มเติมพร้อมกับเผยแพร่รายการวิทยุบนอินเทอร์เน็ต ทั้งถ่ายทอดสดตลอด 24 ชั่วโมง รวมถึงการรับฟังดาวน์โหลดย้อนหลัง ทาง www.radiothai.fm เพื่อเพิ่มช่องทางให้ผู้ฟังได้รับทราบข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึงและกว้างขวางขึ้น

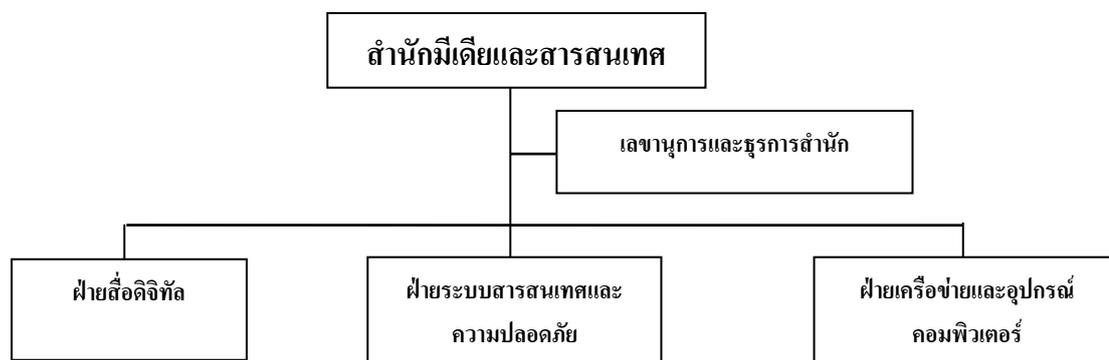
แต่การดำเนินงานของสถานีวิทยุไทยเพื่อเด็กและครอบครัวต้องยุติลงปลายปี พ.ศ. 2553 โดยมอบคลื่นวิทยุคืนแก่กรมประชาสัมพันธ์ เนื่องจากสภาพปัญหาด้านธุรกิจ (เว็บไซต์ข่าวสด, 2554, 15 กรกฎาคม) ส่งผลให้การดำเนินงานของวิทยุออนไลน์ต้องหยุดชะงักไปด้วย

จากนั้นในวันที่ 1 มิถุนายน ปี 2554 ส.ส.ท. เริ่มให้บริการวิทยุออนไลน์อย่างเต็มรูปแบบอีกครั้ง โดยใช้ชื่อว่า “โครงการสถานีวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ประจำปี 2554” อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักมัลติมีเดียและสารสนเทศ ซึ่งมี วสันต์ ภายหลีกดิ์ รองผู้อำนวยการ ส.ส.ท. ด้านปฏิบัติการในขณะนั้น ได้กำกับดูแลสำนักมัลติมีเดียและสารสนเทศ

ภาพที่ 4.4 ผังโครงสร้างองค์กร ส.ส.ท.

ที่มา: Thai PBS รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี 2554)

ภาพที่ 4.5 โครงสร้างสำนักมีเดียและสารสนเทศ

ที่มา: เว็บไซต์ www.thaipbs.or.th, 2554

จากภาพประกอบที่ 4.4 สำนักมีเดียและสารสนเทศ มีโครงสร้างการทำงาน นอกเหนือจากเลขานุการและธุรการสำนักแล้ว ยังแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ ฝ่ายสื่อดิจิทัลที่ดูแลสถานีวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ ฝ่ายระบบสารสนเทศและความปลอดภัย และฝ่ายเครือข่ายและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์

“แต่เดิมที่มีการดำเนินการในส่วนของวิทยุไทยเพื่อเด็กและครอบครัวนั้น เราจัดการการเป็นแค่ ผู้ให้บริการด้านเนื้อหา (Content Provider) อย่างเดียว บริหารจัดการแต่รายการที่เราทำ และจำนวนรายการตอนนั้นก็ประมาณกว่า 30% โดย ส.ส.ท. ดูแลรายการ 50% เพราะฉะนั้น จำนวนรายการที่ ส.ส.ท. ต้องดูแล หรือ งบประมาณ หรือจำนวนคนที่ควบคุมก็จะดูแลเฉพาะรายการ ไม่ใช่ทั้งคลื่นวิทยุ การประชาสัมพันธ์ต่างๆ ก็ไม่ใช่งานหลักของ ส.ส.ท. เป็นเพียงการผลิตเนื้อหาป้อนเฉพาะแค่ไควด้าของเราเท่านั้นเอง แต่ก็ยังเป็นประสบการณ์ที่มีส่วนช่วยสนับสนุนให้เกิดวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์” (กนกพร ประสิทธิ์ผล, สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน 2555)

ต่อมา วสันต์ ภัยหลิกดิ์ รองผู้อำนวยการ ส.ส.ท. เห็นว่าในอนาคตทิศทางทางเดิมนั้นของสื่อออนไลน์จะเพิ่มมากขึ้น จึงควรที่จะขยายโครงสร้างการทำงานของฝ่ายสื่อดิจิทัลให้เป็นสำนักสื่อดิจิทัลแทน แต่คณะกรรมการบริหาร ส.ส.ท. มีทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ซึ่งยังหาข้อสรุปไม่ได้เบื้องต้นจึงให้จัดทำเป็นโครงการสื่อดิจิทัล เพื่อทดลองงานในรูปแบบใหม่ไปก่อน 1 ปี (เมษายน 2555 - มีนาคม 2556) โดยใช้ฝ่ายข่าววิทยุ และฝ่ายสื่อดิจิทัล รวมทั้งฝ่ายอื่นๆ เช่น เจ้าหน้าที่สำนักเครือข่ายสื่อพลเมือง และช่างเทคนิคของสำนักโทรทัศน์และวิทยุ มาร่วมกันปฏิบัติงานในสถานี

วิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ ภายใต้โครงการสื่อดิจิทัล ซึ่งแยกออกจากโครงสร้างการบริหารงานของ ส.ส.ท. ดังภาพประกอบที่ 4.5

"การเป็นสำนักสื่อดิจิทัล มันกระทบหลายฝ่าย เพราะฝ่ายบุคคลต้องประกาศ ชื่อ ตำแหน่งต้องเปลี่ยน สายบังคับบัญชาทุกอย่างเปลี่ยนใหม่หมด เป็นเรื่องใหญ่ในการปรับโครงสร้างองค์กร ก็ให้เป็นโครงการไปก่อน" (กนกพร ประสิทธิ์ผล, สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน 2555)

ภาพที่ 4.6 โครงสร้างการบริหารงานโครงการสื่อดิจิทัล

ที่มา: (โครงการสื่อดิจิทัล, 2555)

จากภาพประกอบที่ 4.5 โครงสร้างการบริหารงานโครงการสื่อดิจิทัล มีการแบ่งหน้าที่ ออกเป็น 4 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายวิทยุออนไลน์ ฝ่ายข่าวสื่อดิจิทัล ฝ่ายรายการสื่อดิจิทัล และฝ่ายสร้างสรรค์ การผลิต ดังนี้

1. ฝ่ายวิทยุออนไลน์ มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

ผลิต ร่วมผลิต จัดหารายการสารคดีชนิดสารประโยชน์และสาระบันเทิง เพื่อการ เผยแพร่ผ่านสื่อวิทยุออนไลน์

วางแผน ประสานงานเครือข่ายผู้ให้บริการชุมชน หรือวิทยุเพื่อการศึกษาใดๆ ใน กิจกรรมเผยแพร่กระจายเสียง

วางแผนประสานงานกับหน่วยงานผู้ผลิตเนื้อหา (Content) ภายใน และภายนอก ผู้ผลิต อีสาระ เพื่อการมีส่วนร่วมในการผลิตและสร้างสรรค์รายการ

วิเคราะห์ ประเมินผลสำเร็จ และสะท้อนผลของงาน

2. ฝ่ายข่าวสื่อดิจิทัล มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

ผลิต ร่วมผลิต ข่าว รายการข่าว สารคดีข่าว เพื่อการเผยแพร่ผ่านสื่อ วิทยุออนไลน์ เว็บไซต์ ทีวีออนไลน์ และโทรศัพท์มือถือ

เชื่อมโยง พัฒนา ต่อยอด ผลผลิตข่าว และรายการข่าวจากสำนักข่าว และกลุ่มสำนักพัฒนาสื่อสาธารณะ เพื่อสื่อดิจิทัลตามมาตรฐานงานมัลติมีเดีย เพื่อการเผยแพร่ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต วิทยุออนไลน์ ทีวียออนไลน์ โทรศัพท์มือถือ

วิเคราะห์ ประเมินผลสำเร็จ และผลสะท้อนของงาน

3. ฝ่ายรายการสื่อดิจิทัล มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

ผลิต ร่วมผลิต จัดหารายการ สารคดีสารประโยชน์และสาระบันเทิง ข้อมูลข่าวสารองค์กร เพื่อการเผยแพร่ผ่านสื่อ วิทยุออนไลน์ เว็บไซต์ และทีวียออนไลน์

ประสานงานกับหน่วยงานภายในในองค์กร เพื่อการนำเสนอข้อมูลข่าวสารองค์กรสู่สาธารณะผ่านสื่อดิจิทัลขององค์กร

ประสานงานกับหน่วยงานผู้ผลิตเนื้อหา (Content) ภายในและภายนอก ผู้ผลิตอิสระ เพื่อการมีส่วนร่วมในการผลิตและสร้างสรรค์รายการ

วิเคราะห์ ประเมินผลสำเร็จ และผลสะท้อนของงาน

นอกจากนี้ ยังมีผู้ประกาศข่าวและผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ รวมทั้งเจ้าหน้าที่สำนักเครือข่ายสื่อพลเมือง ร่วมจัดรายการข่าว ตลอดจนช่างเทคนิคสำนักโทรทัศน์และวิทยุ ดูแลด้านการออกอากาศทางสถานีวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์

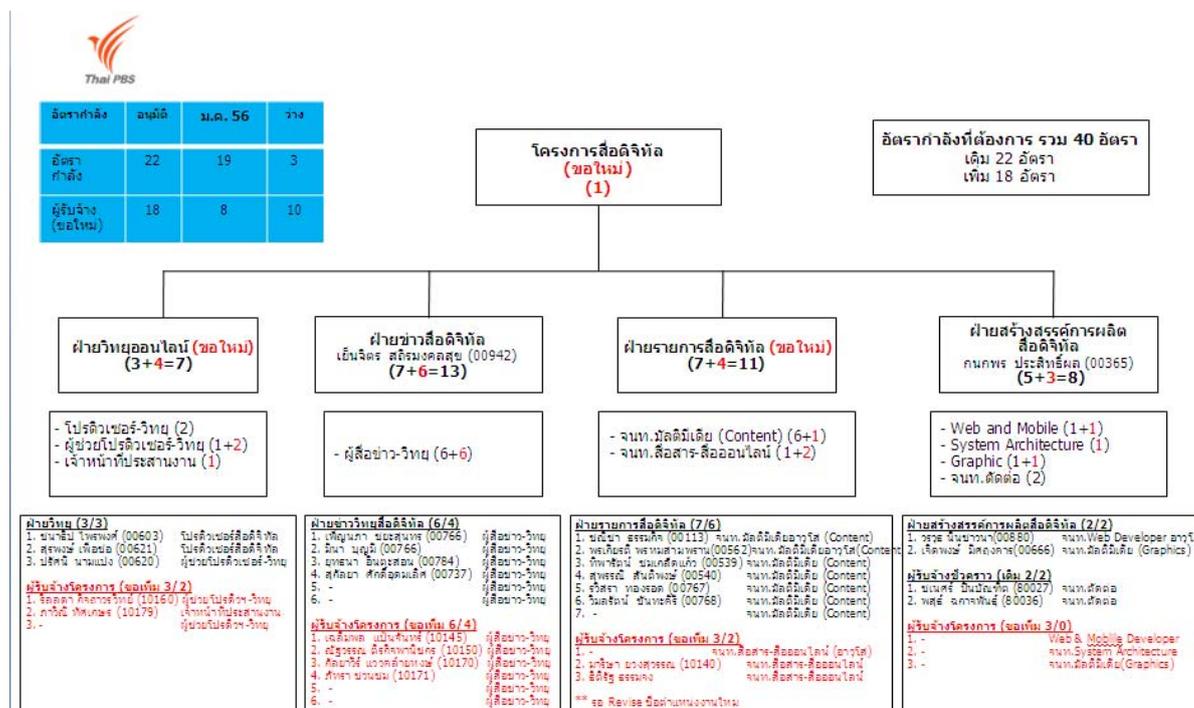
ข้อดีของการเป็นโครงการสื่อดิจิทัล คือ การทดลองรูปแบบใหม่ เพื่อให้การปฏิบัติงานของทุกๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสื่อดิจิทัล เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการเติบโตและความต้องการด้านเนื้อหา ด้านช่องทาง ด้านเทคโนโลยี และด้านรูปแบบการนำเสนอ แต่จากการสัมภาษณ์เชิงลึก เจ้าหน้าที่ของสถานีวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ ซึ่งยังมีความสับสนในการปฏิบัติหน้าที่ตามสายการบังคับบัญชา เนื่องจากการบริหารงานในโครงการสื่อดิจิทัล ซึ่งแยกออกจากโครงสร้างการบริหารงานของ ส.ส.ท. อย่างชัดเจน

“การเป็นโครงการสื่อดิจิทัล มีส่วนดี คือ การทดลองรูปแบบใหม่ ที่จะมารวมฝ่ายข่าว สื่อดิจิทัล กับอีก 3 ส่วนที่อยู่ในสำนักมัลติมีเดียและสารสนเทศ คือ ฝ่ายวิทยุออนไลน์ ฝ่ายรายการสื่อดิจิทัล และฝ่ายสร้างสรรค์การผลิต” (กนกพร ประสิทธิผล, สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน 2555)

การจัดตั้งโครงการสื่อดิจิทัล เริ่มเดือนเมษายน 2555 ได้มีการปรับเปลี่ยนผู้บริหารในตำแหน่งผู้อำนวยการโครงการสื่อดิจิทัลเมื่อวันที่ 24 กันยายน 2555 วสันต์ ภัยหลิกสิทธิ์ รองผู้อำนวยการ ส.ส.ท. พ้นตำแหน่งเพราะใกล้หมดวาระ ตามคำสั่งของ เทพชัย หย่อง ผู้อำนวยการ ส.ส.ท. และมีคำสั่งให้ กนกพร ประสิทธิผล ผู้จัดการฝ่ายสื่อดิจิทัล ให้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งรักษาการผู้อำนวยการโครงการสื่อดิจิทัล จากนั้น เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2555 ได้มีคำสั่งให้ วันชัย ดันดีวิทยา พิทักษ์ รองผู้อำนวยการ ส.ส.ท. ด้านข่าวและรายการ มีหน้าที่กำกับดูแลหน่วยงานโครงการสื่อ

ดิจิทัล ต่อมา สมชัย สุวรรณบรรณ รับผิดชอบตำแหน่งผู้อำนวยการ ส.ส.ท. ได้มีคำสั่งให้ น.ศ.กนกพร เป็น รักษาการผู้อำนวยการ โครงการสื่อดิจิทัล

ขณะเดียวกันภายใต้การบริหารงาน โครงการสื่อดิจิทัล ขาดบุคลากรรวม 13 ตำแหน่งมาปฏิบัติงาน ทั้งตำแหน่งผู้บริหาร ได้แก่ ผู้จัดการฝ่ายวิทยุออนไลน์ และผู้จัดการฝ่ายสร้างสรรค์การผลิต มาเป็นระยะเวลากว่า 1 ปี เช่นเดียวกับตำแหน่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติ ที่ยังเว้นว่างอยู่ เช่น ผู้สื่อข่าววิทยุและนิวมีเดีย ผู้ช่วยโปรดิวเซอร์วิทยุ เจ้าหน้าที่มัลติมีเดีย เจ้าหน้าที่ฝ่ายสื่อสารและสื่อออนไลน์ และเจ้าหน้าที่ในฝ่ายสร้างสรรค์การผลิต ส่งผลให้การทำงานเป็นไปอย่างล่าช้า และต้องปรับเปลี่ยนหมุนเวียนกันทำงานก็เป็นอุปสรรคสำหรับการขับเคลื่อนงานของสถานีวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์

ภาพที่ 4.7 บุคลากรในโครงการสื่อดิจิทัล

ที่มา: สถานีวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ 2555

จากข้อมูลในภาพประกอบที่ 4.4 พบว่า ในโครงการสื่อดิจิทัล ยังขาดบุคลากรในตำแหน่งต่างๆ จำนวน 13 ตำแหน่ง ดังนี้

หัวหน้าโครงการสื่อดิจิทัล	1 ตำแหน่ง
ผู้จัดการฝ่ายวิทยุออนไลน์	1 ตำแหน่ง
ผู้จัดการฝ่ายรายการสื่อดิจิทัล	1 ตำแหน่ง
ผู้ช่วยโปรดิวเซอร์วิทยุฯ	1 ตำแหน่ง
ผู้สื่อข่าววิทยุ	4 ตำแหน่ง
เจ้าหน้าที่มัลติมีเดีย	1 ตำแหน่ง
เจ้าหน้าที่สื่อสาร-สื่อออนไลน์	1 ตำแหน่ง
Web & Mobile Developer	1 ตำแหน่ง
เจ้าหน้าที่ System Architecture	1 ตำแหน่ง
เจ้าหน้าที่มัลติมีเดีย (Graphics)	1 ตำแหน่ง

ผลจากการศึกษาข้อมูลทางด้านเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก เกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารจัดการข่าววิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ พบว่า การเปลี่ยนโครงสร้างเป็นโครงการสื่อดิจิทัล เพื่อให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสื่อดิจิทัล ร่วมกันทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยแยกส่วนจากโครงสร้างองค์กร ส.ส.ท. มีการปรับเปลี่ยนผู้อำนวยการสื่อดิจิทัลบ่อยครั้ง รวมทั้งการขาดบุคลากรในระดับบริหารงานและปฏิบัติงานอีก 13 ตำแหน่ง

4.3 การกำหนดวาระข่าวสารของสถานีวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์

จากการศึกษาด้านการกำหนดวาระข่าวสารของสถานีวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การจัดผังรายการ และการกำหนดประเด็นข่าวสาร

4.3.1 การจัดผังรายการวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์

แผนการจัดทำรายการสถานีวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ของ ส.ส.ท. ประจำปี 2555 แบ่งสัดส่วนรายการสาระประโยชน์และสาระบันเทิง 70% และข่าว 30% เพื่อให้ตรงตามกลุ่มเป้าหมาย ด้วย ถ้ากลุ่มเป้าหมายไม่ใช่ผู้ติดตามข่าวอย่างต่อเนื่อง ต้องลดสัดส่วนลงการนำเสนอข่าว

“มุมมอง สถานีวิทยุออนไลน์จำกัดกลุ่ม แคลบด้วยวัย ความสนใจ คนเสพบันเทิงมากกว่าข่าว เน้นข่าวมากไม่ได้ แต่ถ้าเป็นแนวข่าวคุยแล้วต้องเข้าถึง เช่น นวัตกรรม ไอซีที สุขภาพ สังคมในเมืองกรุง” (กนกพร ประสิทธิ์ผล, สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน 2555)

ผังรายการวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ จะมีการปรับปรุงทุก 3 เดือน โดยรักษาการผู้อำนวยการโครงการสื่อดิจิทัล จะพิจารณาตามความเหมาะสมด้านทักษะในการจัดรายการของผู้จัด

รายการ ขณะเดียวกันก็จะปรับผังรายการตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการบริหาร ส.ส.ท. ทุกครั้งปี ส่วนการปรับผังรายการครั้งใหญ่จะมีขึ้นทุก 1 ปี เพื่อให้เป็นไปตามแผนการจัดทำรายการประจำปี ซึ่งได้กำหนดยุทธศาสตร์พร้อมทั้งสัดส่วนประเภทเนื้อหาการออกอากาศทางวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ นอกจากนี้ บุคลากรในกองบรรณาธิการข่าวของ ส.ส.ท. สามารถเสนอรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะได้ โดยการเขียนโครงการเสนอไปยังคณะกรรมการบริหารของ ส.ส.ท. เพื่อพิจารณาอนุมัติให้จัดรายการได้

ในช่วงข่าวหลักของสถานีวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ ประกอบด้วย ข่าวเช้า ข่าวเที่ยง ทันข่าวเด่น 17.00 น. และข่าวค่ำ รวมทั้ง รายการสถานีประชาชน เชื่อมโยงสัญญาณจากสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส เพื่อออกอากาศผ่านสถานีวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์

ส่วนข่าวที่มีการผลิตใหม่เพื่อออกอากาศทางสถานีวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ ประกอบด้วย ข่าวต้นชั่วโมง รายการเกาะติดทิศทางข่าว รายการหน้าต่างโลก รายการเสียงพลเมือง รายการวาระเมืองไทย รายการเปลี่ยนโจทย์ และThaiPBS บริการ ส่วนรายการขอดเกล็ดข่าว และรายการ Sport Time ออกอากาศทุกวันเสาร์ รายการห้องเรียนดิจิทัล และรายการASEAN UPDATE ออกอากาศทุกวันอาทิตย์

“วิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ มันเพิ่งเกิด เนื้อหายังไม่พอก็ต้องดึง (สัญญาณข่าวโทรทัศน์) มา วิทยุจะเสียบไม่ได้ แต่ก็จะมีการพัฒนาต่อไป แต่เนื้อหาจากโทรทัศน์จะเอาไปใช้เป็นเนื้อหาในวิทยุเลยไม่ได้ ต้องมีการปรับเนื้อหา อย่างที่บอกคุณว่ารายการโทรทัศน์โชว์ถ้วยโอ โอลิมปิกก็ได้ บรรยายว่าสวยมากเลย แต่เอาคำพูดนี้มาออกวิทยุไม่ได้ ต้องบรรยายให้เห็นภาพด้วยว่าเป็นอย่างไร เพราะภาพหายไปแล้วเหลือแต่เสียงทำให้ต้องมีการผลิตเนื้อหาเพื่อใช้ออกอากาศทางวิทยุ” (ธีรภัทร สงวนกชกร, สัมภาษณ์, 15 พฤศจิกายน 2555)

ผังรายการวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ : พฤศจิกายน 2555 (www.thaipsonline.net)

เวลา/วัน	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	ช่วงเช้า		เวลา	
						ข่าว	สารคดีพิเศษ		
06.00	ข่าวเช้า (TV)						ตอนจากพลาโตโลก (ดูได้ทั้งทางจอและฟังทางออนไลน์)		6.00
							ข่าวไทยเช้า (เช้า 6 โมงเช้า)		07.00
07.30	ชมรมการฝึก นรี นิด (ฟังโดย สับ. ๑๖)						คืนไร้พิษภัย กับมิสไฮส (Miss Healthy)		07.30
08.00	หน้าฟ้าใหม่ (สารคดีสารคดีพิเศษ)						I Society (ไม่รับสารคดี)	สิ่งที่คุณควรรู้เกี่ยวกับ (รับชม จากหนังสือ, คณิตศาสตร์ มุ่งมั่น)	08.00
08.30	เสียงของเมือง (ฟังเสียงจากเมือง)								
08.45	ราชบัลลังก์ไทย (ฟังข่าวจากเมืองไทย)								
09.00	เกาะลัดดีพิศดารข่าว (ฟังข่าวโดยพีบีเอส)						เพลงกล่อมเด็ก (จากอัลบั้ม ราชบัลลังก์, ราชบัลลังก์ สำนึกใจ)	เพลงเรื่องดีจังดี (จาก อัลบั้ม ราชบัลลังก์)	09.00
10.00	ฟังข่าว ไทยพีบีเอส						Share (รับฟัง จากโซเชียล)		09.30
10.05	วิทยุการเมือง-เกษตร (ชมรมเกษตร)	วิทยุการเมือง-การเมือง (ชมรมข่าว สำนึกใจ)	วิทยุการเมือง-สุขภาพ (ชมรมข่าว สำนึกใจ)	วิทยุการเมือง-สุขภาพ (Miss Healthy)	วิทยุการเมือง-การเมือง (ชมรมข่าว สำนึกใจ)				
11.00	ฟังข่าว ไทยพีบีเอส						ดูภาพสารคดี (ชม ๑๕)		10.30
11.05	ภูมิคุ้มกัน (ชมข่าว โทษสาร, ภูมิคุ้มกัน สำนึกใจ สำนึกใจ)								
12.00	ข่าวเที่ยง (TV)								12.00
13.00	พุดดิ้ง English คุยเรื่อง (พูด โลก)								
13.10	นิตยสารสตรี (สตรี นรี นิด)						บทเพลงของศิลปิน (ฟัง เพลง คุณหญิง)		13.00
14.00	ฟังข่าว ไทยพีบีเอส								
14.05	สถานีประชาชน (TV)								
15.00	ฟังข่าว ไทยพีบีเอส						เสียงสวรรค์ฟ้าเหนือ (ฟังจาก ทุ่งกุลาร้องไห้)		15.00
15.05	Music Intelligence (เพลงดี ฟังสนุก)								
15.00	ฟังข่าว ไทยพีบีเอส								
16.05	Music Intelligence (เพลงดี ฟังสนุก)								
17.00	ฟังข่าวเย็น (TV)								17.00
17.30	นิตยสารสตรี (สตรี นรี นิด)				(สถานี พิเศษ)		เพลงดีจังดี (จากอัลบั้ม ราชบัลลังก์, ราชบัลลังก์ สำนึกใจ)		17.30
18.00	After School (เด็ก สักชั่วโมง)						Sports Time (จากอัลบั้ม สำนึกใจ, สำนึกใจ เพลง)	สนุก สนุก กระจาย (ฟัง, ฟังสนุก)	18.00
19.00	ข่าวค่ำ Thai PBS (TV)								19.00
20.00	Thai PBS นกไฟ (ชมรม นกไฟ, ชมรม นกไฟ)						เสียงดี Thai PBS (TV)		20.30
20.30	ศูนย์วิทยุออนไลน์ (ชมรม นกไฟ, ชมรม Media@young และผู้ชมทางไกล)						สารคดีโบราณคดี (ฟัง สำนึกใจ, ฟัง)	Asean Update (ฟัง ข่าว เอเชีย)	20.30
21.30	Science Today (ฟัง ข่าว)	Science Today (ฟัง ข่าว)	IT Update (ชมรม นกไฟ)	IT Update (ชมรม นกไฟ)	IT Update (ชมรม นกไฟ)	เพลงดีจังดี (TV)	ชมรม นกไฟ (TV)	21.00	
22.00	เพลงดี								22.00

Email : red@thaipbs.or.th

ข่าว	สารคดีพิเศษ	สารคดีพิเศษ
------	-------------	-------------

UPDATE : 4/11/2012 10:56

ภาพที่ 4.8 ผังรายการวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์

ที่มา: สถานีวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ 2555

4.3.2 การกำหนดประเด็นข่าวสาร

ผู้วิจัยได้ศึกษาประเด็นข่าวสารที่ใช้ออกอากาศทางสถานีวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ 7 รายการ ประกอบด้วย ข่าวต้นชั่วโมง รายการเกาะติดทิศทางข่าว รายการหน้าต่างโลก รายการเสียงพลเมือง รายการวาระเมืองไทย รายการ Sport Time และรายการ ASEAN UPDATE

4.3.2.1 ข่าวต้นชั่วโมง

จากการศึกษาประเด็นข่าวสารที่นำเสนอในช่วงข่าวต้นชั่วโมง ผู้วิจัยได้ใช้วิธีสุ่มเลือกอย่างเป็นระบบ คือ ตั้งแต่เดือนตุลาคม - เดือนพฤศจิกายน ปี 2555 ไล่เรียงกันไปสัปดาห์ละ 1 วัน ในวันจันทร์ - วันศุกร์ ตลอด 5 สัปดาห์ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 ประเด็นข่าวต้นชั่วโมงวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ ช่วงเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน ปี 2555

วันข่าว วิทยุไทย พีบีเอสฯ	ประเด็นข่าว จันทร์ 1 ต.ค.55	ประเด็นข่าว อังคาร 9 ต.ค.55	ประเด็นข่าว พุธ 17 ต.ค.55	ประเด็นข่าว พฤหัสบดี 25 ต.ค.55	ประเด็นข่าว ศุกร์ 2 พ.ย. 2555
10.00 น.	<ul style="list-style-type: none"> - เปิดสนามบินดอนเมืองวันแรก (สก.) - ม็อบหน้าทำเนียบฯ ร้องแก้ไขปัญหาที่ดินทำกิน (สก.) - ผู้ชิงตำแหน่ง ปธน. เวเนซุเอล่า หาเสียงโค้งสุดท้าย (ตปท.) 	<ul style="list-style-type: none"> - เสนอผลงาน รบ.1 ปี ต่อกรม. / ก.คลังเสนอขออนุมัติหนี้สาธารณะ (กม.) - พายุแกมี น้ำท่วมบ้านชาวราชบุรี (ภก.) - ผู้นำฝ่ายค้านพม่าประกาศความตั้งใจขึ้นเป็น ปธน. (ตปท.) 	<ul style="list-style-type: none"> - ศาลฎีกานัดฟังคำสั่งคดีเพิกถอนสิทธิ ส.ส. บุรีรัมย์ ภท. (กม.) - สภาฯ ถก ร่าง พรบ. เงินก่อการร้าย (กม.) - พลุไฟระเบิด ดับ 1 ต.สวนพริก อ.อุรุษยา (ภก./อชญ.) - อินเดียจัดประชุมความหลากหลายทางชีวภาพ UN (ตปท.) 	<ul style="list-style-type: none"> - ฝ่ายค้านตั้งกระทู้สด โครรงการรับจำนำข้าว (กม.) - ผู้ว่าฯ พัทลุง เตือนระวังดินถล่ม (ภก.) - พายุเฮอริเคนแซนดี้ เข้าใกล้ชายฝั่งทางใต้ของจามาอิก้า (ตปท.) 	<ul style="list-style-type: none"> - ประชุม ครม.นัดพิเศษ (กม.) - รมว.วธ. ของบฯ บูรณะวัดอรุณฯ (สก.) - รถขนยาฯ จ.น่าน ชนแผงกั้นรถไฟ (ภก./อชญ.) - ชาวอังกฤษประท้วง ปธน.อินโดนีเซีย เหตุการณ์ในปาปัว (ตปท.)
11.00 น.	<ul style="list-style-type: none"> - กรมอุตุฯ เตรียมแถลง พายุลูกใหม่ (สล.) - วันทำบุญเดือนสิบ จ.ยะลา (ภก.) - คริสต์โรมันคาทอลิกในเยอรมันนี้ประกาศเพิ่มภาษีทางศาสนา (ตปท.) 	<ul style="list-style-type: none"> - เฉลิม หนูน ส.ว. อภิปรายจำนำข้าว (กม.) - ไฟไหม้บ้านเช่า จ.ตราด (ภก./อชญ.) - ค.ช.วัย 12 ปี สมุทรปราการ ร่วมขบวนการค้ายาฯ (ภก./อชญ.) - ซีเรียระดมกำลังโจมตีทางอากาศ (ตปท.) 	<ul style="list-style-type: none"> - คนพิการ ชุมชนหน้ากองสลากฯ รบ.เลิกหวยออนไลน์ (สล.) - กรมอุตุฯ เตือนเชียงรายอากาศหนาว (สล.) - โอบามา นำตีเบต ปธน.สหรัฐ ครั้งที่ 2 (ตปท.) 	<ul style="list-style-type: none"> -- ประธานสภาฯ ไม่ทราบการปรับ ครม. (กม.) - ปิดร้าน จ.นราธิวาสครบ 8 ปีตากใบ (ภก.) - นักท่องเที่ยว จ.พังงาทยอยขึ้นฝั่ง (ภก.) - ดีเบต ชิง ปธน.สหรัฐเข้มขึ้น (ตปท.) 	<ul style="list-style-type: none"> - ญรัฐฯ ให้ รมว.กต ตัดสินใจกรณีศาลอาญาระหว่างประเทศ สอบสายชุมนุม (กม.) - ผู้ช่วย ผบ.ตร. รับ คดี หมอสุทัศน์ สอบยาก (ภก./อชญ.) - คนร้ายใช้อาวุธปืนสงครามยิง อบต.คลองเฉลิม จ.พัทลุง ดับ1 (ภก./อชญ.)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ทันข่าว วิทยุไทย พีบีเอสฯ	ประเด็นข่าว จันทร์ 1 ต.ค.55	ประเด็นข่าว อังคาร 9 ต.ค.55	ประเด็นข่าว พุธ 17 ต.ค.55	ประเด็นข่าว พฤหัสบดี 25 ต.ค.55	ประเด็นข่าว ศุกร์ 2 พ.ย. 2555
15.00	<ul style="list-style-type: none"> - ผบ.ตร. คนใหม่ พบนายกฯ (กม.) - ทนายมูลนิธิเพื่อผู้บริโภคยื่นศาลฎีกาเพื่อเนี่ยวาล้วเข้าข้าย ล้อโงก (อชญ.) - ชาวญี่ปุ่นประท้วง เครื่องบินสหรัฐ หลังมีประวัติตก หลายครั้ง (ตปท.) 	<ul style="list-style-type: none"> - นายกฯพร้อมแจง โครงการจ่านำข่าว สั่งเอาผิดการทุจริต (กม.) - กลุ่มชายฉกรรจ์อ้างเป็นเจ้าของที่ ปปส. ขโมยทรัพย์สินชาว จ. ปทุมธานี (ภภ./อชญ.) - เข้าเกียร์ผิดขับรถชน ประตู่ห้าง จ.ปทุมธานี (ภภ./อชญ.) 	<ul style="list-style-type: none"> - ตกโครงสร้างของ สปก.กปต. (กม.) - ค้านประกันผู้ต้องหา คดี 2 สามีภรรยาหาย ตัวไปกว่า 3 ปี (กม.) - กษ.จัดหาเครื่องจีพีเอสตรวจสอบโครงการ รับจ่านำสินค้าเกษตร (กม.) 	<ul style="list-style-type: none"> - นายกฯยื่นปรับ ครม. ไม่ได้หนังสือพอก (กม.) - ตรวจเข้มหาดใหญ่ ครบ 8 ปี ตกใบ (ภภ.) - แกนนำ นปช. ร้อง DSI สอบสลาย ชุมมูมปี 52 และ ปี 53 (กม.) 	<ul style="list-style-type: none"> - ครม.แต่งตั้ง ขรก. การเมืองหลาย ตำแหน่ง (กม.) - ตร. ลิงบุรี กวาดล้าง ผู้ค้ายาบ้า (ภภ./อชญ.) - ธ.โลกอนุมัติเงินกู้ยืม มูลค่า 80 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ให้พม่าครั้งแรกในรอบ 25 ปี (ตปท.)
16.00	<ul style="list-style-type: none"> - ก.พาณิชย์ปรับลด ค่าคาดการณ์เงินเพื่อ (ศก.) - คืนเงินภาษีรถคันแรก 47 ราย (ศก.) - ครม.ญี่ปุ่นลาออก เพื่อเรียกความนิยม ของพรรค (ตปท.) 	<ul style="list-style-type: none"> - ครม.อนุมัติแผนการ ชาวภาคเหนือ จี ระเบิดแก้ปัญหาราคาไข่ตกต่ำ (ภภ.) - กินหมูป่าดิบท้องเสีย 2 คนส่ง ร.พ.น่าน (ภภ.) - กรีซ หวังชุมนุมเข้มดูแลผู้นำเยอรมนี (ตปท.) 	<ul style="list-style-type: none"> - รองนายกฯ สั่งคุมเข้ม เหตุการณ์ครบรอบ ตกใบ (กม.) - กรมอุตุนิยมวิทยา ยันระดับน้ำเจ้าพระยาสูง จะน้ำทะเลหนุน ไม่กระทบ ปชช.(สล.) - 2 ทหารอเมริกา ผู้ต้องหาข่มขืนหญิง ชาวญี่ปุ่น กระทบความสัมพันธ์ระหว่าง ปท. (ตปท.) 	<ul style="list-style-type: none"> - ศาลฎีกาสั่งประหาร อดีต ส.ว.กทท.อ้าง วามฆ่าแพทย์หญิง รพ.จุฬาฯ (อชญ.) - ป.ป.ช.ตั้งอนุ กก. ไปสอบสวนประมุข 3 จี (กม.) - บุตรชาย ปธน. เกาหลีใต้ เข้าให้ ปากคำต่ออัยการ คดีซื้อที่ดินเพื่อสร้าง บ้านให้บิดา (ตปท.) 	<ul style="list-style-type: none"> - มอบ ร.ต.อ เฉลิม แก้วไพบู่ (กม.) - คาดโทษกำนันฯ ฉี่ม่วง 6 คน นราธิวาส (ภภ./อชญ.) - ภัยแล้งกระทบพื้นที่ปลูกมะม่วง จ. ประจวบฯ (ภภ.) - รมต.สธ.ชาวอุฯ เยี่ยมผู้บาดเจ็บรถบรรทุก น้ำมันระเบิด (ตปท.)

ที่มา: สถานีวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ (2555)

หมายเหตุ... อักษรย่อในวงเล็บ () หมายถึงประเด็นจากสายข่าวต่างๆ ดังนี้

(กม.) = ข่าวการเมือง 22 ข่าว (อชญ.) = อาชญากรรม 2 ข่าว

(ภภ.) = ข่าวภูมิภาค 10 ข่าว (ศก.) = เศรษฐกิจ 3 ข่าว

(ตปท.) = ต่างประเทศ 21 ข่าว (สล.) = สิ่งแวดล้อม 4 ข่าว

(ศก.) = สังคม 3 ข่าว (ภภ./อชญ.) = ข่าวอาชญากรรมที่มาจากสายข่าวภูมิภาค 10 ข่าว

สำหรับการพิจารณาประเด็นข่าวต้นชั่วโมงนั้น บรรณาธิการข่าวและนิวมิตีเดีย และผู้ปฏิบัติงานทางสถานีวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ ได้พิจารณาประเด็นข่าวสารจากตามความสำคัญ และเหตุการณ์ข่าวนั้นๆ รวมทั้งพิจารณาประเด็นข่าวตามสายข่าว เนื่องจากมีผู้สื่อข่าววิทยุสายการเมือง 1 คน ประจำทำเนียบรัฐบาลและรัฐสภานำเสนอประเด็นและเนื้อหาข่าว โดยพิจารณาจากองค์ประกอบข่าวที่มีความสำคัญและความเด่น มีผลกระทบ และขัดแย้ง ซึ่งประเด็นข่าวมหากหรือ เป็นข่าวเชิงนโยบาย อาทิ “กรม.อนุมัติแผนการบริหารหนี้สาธารณะปี 56 วงเงิน 2 ล้านล้านบาท และปัญหาภัยพิบัติ ได้แก่ ปัญหาน้ำท่วมและภัยแล้ง

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข่าวต้นชั่วโมง วิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ โดยใช้วิธีการสุ่มสำรวจอย่างเป็นระบบและการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ตามตารางที่ 4.2 พบว่า ในช่วงวันจันทร์ – วันศุกร์ มีการเสนอข่าวทั้งหมด 65 ข่าว พบว่า แต่ละช่วงเวลาจะนำเสนอข่าวที่หลากหลายทั้งข่าวการเมือง ข่าวต่างประเทศ ข่าวภูมิภาค ข่าวอาชญากรรม ข่าวเศรษฐกิจ เน้นการนำเสนอข่าวเหตุการณ์เป็นหลัก ให้ความสำคัญของปัญหาที่มีผลกระทบต่อคนส่วนใหญ่ และความขัดแย้ง เช่น “นายกฯ พร้อมแจงโครงการจำนำข้าว สั่งเอาผิดการทุจริต” และ “ภัยแล้งกระทบพื้นที่ปลูกมะม่วง จ.ประจวบคีรีขันธ์” เป็นต้น

“เราให้ความสำคัญกับการนำเสนอข่าวทุกประเภท อย่างเช่น ข่าวการเมือง เนื้อหาข่าวที่นำเสนอจะต้องเป็นกลาง เป็นประโยชน์บอกเล่า หรือตรวจสอบข้อมูลอีกฝ่าย หากเป็นประเด็นที่เอนเอียงชัดเจนก็จะไม่รายงาน เพื่อไม่ให้ผู้ฟังเกิดความสับสน” (เย็นจิตร สติรมงคลสุข, สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน 2555)

ส่วนข่าวภูมิภาค มีทั้งข่าวทั่วไปและข่าวอาชญากรรมที่มาจากสายข่าวภูมิภาค รวม 22 ข่าว โดยประเด็นข่าวส่วนใหญ่ จะเน้นข่าวผลกระทบของชาวบ้าน ความเดือดร้อนของประชาชนทั่วไป ภัยแล้ง ยาเสพติด ตามรูปแบบการนำเสนอข่าวตั้งแต่เดิมเป็นวิทยุไทยเพื่อเด็กและครอบครัว FM 105.0 เมื่อกะเฮิร์ต หากเป็นข่าวปล้นจี้ ชิงทรัพย์ กราบยิง ฆ่าปาดคอ ข่มขืน จะไม่นำเสนอ ทำให้มีการนำข่าวอาชญากรรมค่อนข้างน้อย ยกเว้นข่าวใหญ่ในขณะนั้น เช่น การหายตัวไปของ 2 สาวมิชเชลบุรีที่มีผู้ต้องหาเป็นพันตำรวจเอกนายแพทย์

ข่าวอื่นๆ เช่น ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวสังคม ข่าวสิ่งแวดล้อม ที่มีจำนวนน้อย เนื่องจากมีการคัดเลือกประเด็นที่มีผลกระทบต่อคนส่วนใหญ่ และเป็นที่น่าสนใจในวงกว้างมานำเสนอ เช่น ข่าวเปิดสนามบินดอนเมืองวันแรกอย่างเต็มรูปแบบ ข่าวคนพิการชุมนุมหน้ากองสลากค้านขายหวยออนไลน์ และข่าวกรมอุตุนิยมวิทยาแถลงข่าวพายุลูกใหม่

4.3.2.2 รายการเกาะติดทิศทางข่าว

รายการเกาะติดทิศทางข่าว ออกอากาศสดนาน 1 ชั่วโมง ตั้งแต่เวลา 09.00 -10.00 น. ทุกวันจันทร์ - วันศุกร์ ซึ่งการบริหารจัดการเป็นไปตามรูปแบบรายการที่แบ่งออกเป็น 5 ช่วง ช่วงละ 10 นาที โดยมี น.ส.ปรีศนี นามแปลง ผู้ช่วยโปรดิวเซอร์ สับเปลี่ยนกับ น.ส.วิญา สุขมาก ผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ไทยพีบีเอส จัดรายการในช่วงข่าวทั่วไป 15 นาที และทำหน้าที่พูดเชื่อมโยงเข้าช่วงอื่นๆ อีก 4 ช่วง ที่มีผู้จัดรายการเฉพาะ ได้แก่ ช่วง News Update (ข่าวสังคมคุณภาพชีวิต) ช่วง Sports Today (ข่าวกีฬา) ช่วงไทยบันเทิง (ข่าวศิลปะ วัฒนธรรม) และช่วง INSIDE ASEAN (ข่าวอาเซียน)

ตารางที่ 4.2 ภาพรวมประเด็นข่าวรายการเกาะติดทิศทางข่าว เดือนตุลาคม-พฤศจิกายน 2555

ช่วง	ผู้จัดรายการ	ประเด็นการนำเสนอ
ข่าวทั่วไป (15 นาที)	ปรีศนี นามแปลง (ทีมข่าววิทยุ) สลับกับ วิญา สุขมาก (ผสข.ข่าวเช้า Thai PBS)	- นำเสนอข่าวเด่น ทั้งข่าวการเมืองเศรษฐกิจ อาชญากรรม ภูมิภาค และสิ่งแวดล้อม
ช่วง News Update (10 นาที)	นันทกาญจน์ เกลิมรุ่งโรจน์ (ผู้ช่วย บก.ข่าวสังคม โทรทัศน์ Thai PBS)	- ข่าวสังคมคุณภาพชีวิต
ช่วง Sports Today (10 นาที)	อัครเดช วัฒนาวรจกุล (ผสข.กีฬา Thai PBS)	- ผลการแข่งขันฟุตบอลต่างประเทศในรอบวัน - ความเคลื่อนไหวของวงการกีฬาในและต่างประเทศ
ข่าวศิลปะ วัฒนธรรม ช่วงไทยบันเทิง (10 นาที)	ทีมข่าวศิลปะ วัฒนธรรมฯ โทรทัศน์ Thai PBS (จัดรายการ 2 คน) - กานดา เข้มบุญเรือง, อธิป กลิ่นวิชิต - อติสร สุขสมอรรด, วรมน ศิรินพกุล	- หยิบยกประเด็นที่น่าสนใจด้านศิลปะ วัฒนธรรม ที่มีอิทธิพลต่อสังคมในวงกว้าง
ช่วง INSIDE ASEAN (10 นาที)	- ณีฐา โกมลวาทิน (บก.ข่าวอาเซียน โทรทัศน์ Thai PBS) - เย็นจิตร สติรมงคลสุข (บก.ข่าววิทยุและนิวมีเดีย)	- ประเด็นปัญหาต่อการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ความขัดแย้งในประเทศและประเทศในกลุ่มภูมิภาค ตลอดจนและการแก้ปัญหาด้วยการสร้างสันติภาพ

ที่มา: สถานีวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ (2555)

ประเด็นข่าวที่นำเสนอในรายการเกาะติดทิศทางข่าว ครอบคลุมข่าวทุกประเภท ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม กีฬา ศิลปวัฒนธรรม และข่าวอาเซียน โดยผู้ประกาศข่าวและผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ไทยพีบีเอส ซึ่งเป็นผู้จัดรายการเกาะติดทิศทางข่าว ในแต่ละช่วงข่าวเป็นผู้กำหนดประเด็นข่าวสาร

ตารางที่ 4.3 ตัวอย่างประเด็นข่าวรายการเกาะติดทิศทางข่าววันที่ 1 ตุลาคม และ 31 ตุลาคม 2555

ช่วง	ประเด็นข่าว	
	1 ต.ค.2555	31 ต.ค.2555
1. ข่าวทั่วไป (15 นาที)	- เดือนพายุในไทย / น้ำท่วม จ.ปราจีนบุรี - แก๊สรั่วที่เชียงใหม่จากคำภาษาอังกฤษ - ก.พาณิชย์ ไม่หวั่นนักวิชาการยื่นศาล รธน. ชะลอโครงการจำนำข้าว - ภัยแล้งของคดีการหายตัวไปของสองสามีภรรยา จ.เพชรบุรี - เปิดสนามบินดอนเมืองอย่างเต็มรูปแบบ	- ความเสียหายเฮอริเคนแซนดี้ถล่มสหรัฐ - ฝ่ายค้านยื่นซักฟอก รบ.9 พ.ย. - หนุนจรรยาภรณ์ หน.พรรคเพื่อไทย - ส.ว. ยื่นสอบคุณสมบัติ ส.ส.ของ วราเทพ - ภัยแล้งเหนือตอนล่าง-อีสาน - เหตุร้ายรายวันภาคใต้ - ศาลตัดสินคดีฟ้อง กทม.กรณีขานติกำดับ
2. ข่าวสังคมคุณภาพชีวิต (ช่วง News Update 10 นาที)	อย. ยกเลิกการว่าจ้างบริษัทเอกชนผลิต ยชูโคอีเฟดรีน	ก.ยุติธรรม นำนวัตกรรมใหม่ใช้ตรวจสอบ สิทธิการถือครองที่ดินทำกิน แก้ปัญหาที่ดินถูก รุกพื้นที่ป่า
3. ข่าวกีฬา (ช่วง Sports Today 10 นาที)	- คณีย์ อุดมโชค คว่ำชัยเทนนิส ATP - ความเคลื่อนไหววงการฟุตบอล และผลการ แข่งขันในโซนต่างๆ - ผลการแข่งขันกอล์ฟ ไรเดอร์คัพ ทีมยุโรป พลิกชนะทีมสหรัฐฯ	- ฟุตบอลยังไม่สรุปใช้สนามบางกอกฟุตซอล อารีน่า - ผลการแข่งขันและความเคลื่อนไหววงการ ฟุตบอล - ผลแข่งขันบาสเก็ตบอล เอ็นเอฟแอล
4. ข่าวศิลปะ วัฒนธรรม (ช่วง ไทยบันเทิง 10 นาที)	นวนิยายเรื่องโลกประหลาดในประวัติศาสตร์ ความเศร้า 1 ใน 7 ผลงานที่ผ่านเข้าชิงรางวัล ซีไรต์ปี 2555 ถูกวิจารณ์เนื้อหาเลี่ยนแบบ - กลุ่มชาติพันธุ์ไม่พอใจ	จับตาทายพนันครั้งสุดท้ายรับวันฮาโลวีน สร้างรายได้
5. ข่าวอาเซียน (ช่วง Inside asean 10 นาที)	นักวิชาการจาก TDRI ชี้ ไทยจะขาดแคลน แรงงาน หลังเปิด AEC	บังคับใช้แรงงานชาวโรฮิงญา ช่อมบ้านในรัฐ ยะไข่ โดยไม่ได้สอบถามความสมัครใจ

ที่มา: สถานีวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ (2555)

ในการศึกษาองค์ประกอบของข่าวในรายการเกาะติดทิศทางข่าวในวันที่ 1 ตุลาคม 2555 และวันที่ 31 ตุลาคม 2555 มี ดังนี้

ข่าวเด่นที่น่าสนใจ เช่น “40 ส.ว. ยื่นตีความคุณสมบัติ ส.ส.ของ นายวราเทพ (บุคลิกเด่น)” และ “ฝ่ายค้านยื่นซักฟอก รบ. 9 พ.ย.นี้ (เหตุการณ์เด่น)”

ข่าวที่มีความใกล้ชิด เป็นข่าวความสำเร็จของนักกีฬาไทยในต่างแดน “คณีย์ อุดมโชค คว่ำชัยปิดฉากเทนนิส ATP”

ข่าวความขัดแย้ง “บังคับชาวโรฮิงญา ช่อมบ้าน”

ข่าวผลกระทบต่อคนส่วนใหญ่ “เปิดใช้สนามบินดอนเมืองวันแรก”

ข่าวที่มีเงื่อนงำ เรื่อง “การหายตัวไปของสองสามีภรรยา จ.เพชรบุรี

แต่ข่าวสด/ทันเหตุการณ์ ส่วนใหญ่เป็นการรายงานผลกีฬาเรื่อง “ผลการแข่งขันกอล์ฟไรเดอร์คัพ ทีมยุโรปพลิกชนะทีมสหรัฐฯ” แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า การนำเสนอข่าวของรายการไม่ได้เน้นด้านความสดหรือทันเหตุการณ์มากนัก เนื่องจากไม่มีช่วงรายงานสดจากภาคสนามของผู้สื่อข่าววิทยุ ตลอดจนไม่มีการต่อสายโทรศัพท์เพื่อสัมภาษณ์แหล่งข่าวออกอากาศสดในรายการ

4.3.2.3 รายการวาระเมืองไทย

รายการวาระเมืองไทย บันทึกเทปออกอากาศ ทุกวันจันทร์ - วันศุกร์ เวลาออกอากาศ 15 นาที ตั้งแต่เวลา 08.30 – 08.45 น. นำเสนอประเด็นข่าวด้านการดำเนินนโยบายของรัฐบาลที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนท้องถิ่นต่างๆ

ตารางที่ 4.4 ตัวอย่างประเด็นข่าวรายการวาระเมืองไทย ช่วงเดือนตุลาคม – พฤศจิกายน 2555

ลำดับที่	ประเด็นข่าว	ลำดับที่	ประเด็นข่าว
1	ร้านค้าศูนย์บาท ชะงักวิไซเคิลแลกของใช้	12	กฎหมายผังเมือง รองรับการพัฒนา
2	มูลนิธิสืบฯ MOU กรมอุทยานฯ รักษาผืนป่า	13	ชุมชนป้อมพระกาฬอนุรักษ์หรือรื้อถอน
3	จุดแข็ง-จุดอ่อน ผู้ว่าฯ กทม.	14	ปัญหาเด็กเร่รอน
4	เทศบาลผู้ดีท้องถิ่น อ.ท่าศาลา รักษาทะเล	15	สนามฟุตบอลโลกหนองจอก เสรีจไม่ทัน ฯลฯ
5	ปกป้องป่าพุกวงนครึ่ง	16	ถมทะเลแก่น้ำท่วม กระทบระบบนิเวศ
6	เจาะ 16 นโยบาย รบ.ครบ 1 ปี ล้มหรือรุก	17	ปัญหาขยะไฟฟ้มีบ้าน จากโคมลอยยี่เป็ง
7	โหนดชุมชนกับการแก้ปัญหาที่ดินทำกิน	18	เมืองจำลองญี่ปุ่น วัฒนธรรมเทียม อ.ขุนยวม
8	นโยบายสร้างระบบโลจิสติกส์ กับคนไร้ที่อยู่	19	กฎหมายห้ามใช้โฟงพาง วัสดุจับสัตว์น้ำ
9	มองมุมข่าวภูเก็ตต่อโครงการเม็กกะโปรเจกต์	20	ปัญหาความรุนแรงในภาคใต้พุ่ง
10	ค่านแสนเข้าเทิร์นชิบอร์ค กระทบสิ่งแวดล้อม	21	วิถีชีวิตพอเพียงของชาวกะเหรี่ยง จ.เพชรบุรี
11	พิชทอล์ค (เสวนาสันติภาพ) แก๊ไฟใต้	22	สิทธิของผู้บริโภค

ที่มา: สถานีวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ (2555)

ประเด็นที่น่าเสนอในรายการวาระเมืองไทย ตามตารางที่ 4.5 เสนอประเด็นความขัดแย้งหรือปัญหาที่เกี่ยวข้องนโยบายของรัฐบาล และด้านกฎหมายที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน ตลอดจนปัญหาการไม่ได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน

4.3.2.4 รายการเสียงพลเมือง

รายการเสียงพลเมือง บันทึกเทปออกอากาศ ทุกวันจันทร์-วันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 08.45-09.00 น. เปิดพื้นที่สาธารณะให้แก่ภาคพลเมือง ซึ่งมีทั้งเครือข่ายนักข่าวพลเมือง นักศึกษา และภาคประชาชน ได้นำเสนอประเด็นข่าวในแต่ท้องถิ่นทั่วประเทศ รวมถึงผลิตข่าวเองเพื่อออกอากาศในรายการ

ตารางที่ 4.5 ตัวอย่างประเด็นข่าวรายการเสียงพลเมือง ช่วงเดือนตุลาคมปี 2555

ลำดับที่	ประเด็นข่าว	ลำดับที่	ประเด็นข่าว
1	โปรโมทโครงการสื่อศิลป์ ดินน้ำป่า	8	ปัญหาแรงงานนอกระบบ
2	ปชต.ชายแดนไทย-พม่า จ.ระนอง	9	กม.ห้ามใช้โฟงพวง จับสัตว์น้ำ
3	งานรวมพลคนกินปลา จ.นครศรีธรรมราช	10	สะโน คนตรีถิ่นอีสาน
4	แม่น้ำสาละวิน ผลกระทบการสร้างเขื่อน	11	รวมพลังชุมชนแม่น้ำท่าจีนรับมือน้ำท่วม
5	งานรวมพลคนกินปลา จ.นครศรีธรรมราช	12	ประชากรดั่งกว้างลด ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
6	แก๊งมั่งกรดำ เยาวชนหลงผิดกลับตัวเป็นคนดี	13	รวมพลังชุมชนแม่น้ำท่าจีนรับมือน้ำท่วม
7	โปรโมทภาพยนตร์สารคดี “ทางผ่านของปิระ”	14	ใช้ผังเมืองรวม ระบุตั้งโรงงานอุตสาหกรรม
8	สื่อวิทยุชุมชนอนุรักษ์วัฒนธรรม	16	สื่อพลเมืองสันติภาพชายแดนใต้
		17	นักสื่อสารแรงงานนอกระบบ

ที่มา: สถานีวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ (2555)

จากตารางที่ 4.6 เป็นประเด็นข่าวที่ออกอากาศรายการเสียงพลเมือง ส่วนใหญ่เน้นหนักในด้านปัญหาสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ที่เกิดจากหลายสาเหตุ แต่มีพลังของชุมชนที่ร่วมกันขับเคลื่อนเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหา ซึ่งเป็นการกำหนดประเด็นข่าวแบบจุลภาคหรือแบบเฉพาะเจาะจง เช่น ข่าว “สื่อพลเมืองสันติภาพชายแดนใต้” และข่าว “แก๊งมั่งกรดำ เยาวชนหลงผิดกลับตัวเป็นคนดี” เป็นต้น

“เชื่อมประเด็น ทำให้คนฟังรู้สึกว่่าน้ำท่วมที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ก็เกี่ยวข้องกับคนในหลายพื้นที่ หรือ พืชพันธุ์ไม้พันธุ์หนึ่งหายไปจากท้องที่หนึ่งแต่มันเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของคน ก็จะเวียนกันไปตามภูมิภาค ไม่ให้เนื้อหาเป็นท้องถิ่นเกินไป แต่ก็ไม่ใช่เรื่องของส่วนกลางจนเกินไป” (เบญจมาศ บุญฤทธิ์, สัมภาษณ์, 12 พฤศจิกายน 2555)

4.3.2.5 รายการ Sport Time

รายการ Sport Time ออกอากาศทุกวันเสาร์ เวลา 1 ชั่วโมง ตั้งแต่ 18.00 – 19.00 น. ผู้จัดรายการ Sport Time คัดเลือกประเด็นข่าวที่น่าสนใจ รวมทั้ง ต่อยอดการนำเสนอเนื้อหาเพื่อนำเสนอในรายการ เช่น การรายงานผลการแข่งขันล่าสุด และการสัมภาษณ์แหล่งข่าวในรายเพิ่มเติมในรายการวิเทศฯ

ตารางที่ 4.6 ตัวอย่างประเด็นข่าวรายการ Sport Time เดือนตุลาคม-พฤศจิกายน 2555

ลำดับที่	ประเด็นข่าว	ลำดับที่	ประเด็นข่าว
1	ศึกเอลกาลิโก้ บาร์เซโลน่า ปะทะ เรอัล มาดริด	5	เปิดศึกฟุตบอลชิงแชมป์โลก 2012
2	มนัส บุญจันทร์ กับการชกมวยไทยอาชีพ	6	เกาะติดฟุตบอลชิงแชมป์โลก 2012
3	เมืองทองฯแชมป์ไทยแลนด์พรีเมียร์ลีก 2012	7	บราซิล-สเปน คู่ชิงฟุตบอลชิงโลก 2012
4	นับถอยหลังฟุตบอลชิงแชมป์โลก 2012	8	เชลซีแต่งตั้งผู้จัดการทีมคนใหม่

ที่มา: สถานีวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ (2555)

ประเด็นนำเสนอในรายการ Sport Time มีทั้งประเด็นข่าวข่าวกีฬาทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งความเคลื่อนไหวรอบขอบสนามกีฬา สัมภาษณ์พิเศษนักกีฬาและบุคคลในวงการกีฬา โดยการนำเสนอจะคล้ายกับหน้าจอโทรทัศน์ไทยพีบีเอส แต่อัพเดทข้อมูลให้ด้วยรวมทั้งบอกถึงทิศทางข่าวกีฬาที่น่าสนใจ เช่น “เกาะติดฟุตบอลชิงแชมป์โลก 2012 ที่ประเทศไทย” แต่ก็มีกระแสนอข่าวกีฬาที่เป็นอัตลักษณ์ของไทย เช่น “มนัส บุญจันทร์ชกมวยไทยอาชีพ”

“มีผู้ดำเนินรายการ 2-3 คน แล้วแต่สัปดาห์ เพราะมีผู้สื่อข่าวบางคนต้องไปทำข่าวต่างจังหวัด ช่วยกันดูว่า สัปดาห์นี้มีข่าวอะไรบ้าง ข่าวอะไรดังๆ เด่นๆ เช่น การแข่งขันฟุตบอลโลก อาจสรุปข่าวประจำสัปดาห์ที่ทำกันมาและเรื่องกีฬาในสัปดาห์ถัดไป ส่วนผลการแข่งขันกีฬามักจะไม่ใช้ แต่ถ้าจะแข่งขันในสัปดาห์นั้นก็เลือกคู่เด่นๆ” (จำลักษณะ ล้วนรอด, สัมภาษณ์, 23 พฤศจิกายน 2555)

4.3.2.6 รายการหน้าต่างโลก และรายการ ASEAN UPDATE

มีรูปแบบการนำเสนอข่าวต่างประเทศที่คล้ายกัน เน้นเล่าเหตุการณ์สำคัญซึ่งส่งผลกระทบต่อโลกในทุกมิติ ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ความขัดแย้ง เทคโนโลยี และวิทยาการ แตกต่างกันว่ารายการหน้าต่างโลกสามารถหยิบยกประเด็นข่าวที่เกิดขึ้นในทั่วโลก แต่รายการ ASEAN UPDATE เลือกนำเสนอในมุมของอาเซียน โดยการสรุปข่าวในรอบสัปดาห์

1) รายการหน้าต่างโลก

จัดรายการ โดย เสาวลักษณ์ จักรวิวัฒนากุล บันทึกเทปออกอากาศทุกวันจันทร์-ศุกร์ ตั้งแต่เวลา 08.00-08.30 น. โดยประเด็นข่าวที่น่าสนใจในรายการหน้าต่างโลก มุ่งเน้นที่ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในทุกมุมโลก เป็นประเด็นข่าวระดับมหภาคที่มีองค์ประกอบด้านความเด่นและความสำคัญ พร้อมทั้งบอกเล่าถึงที่มาของปรากฏการณ์นั้นๆ เพื่อให้ผู้ฟังมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง เช่น “การเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐฯ” และข่าว “ตอลิบาน ยิงเด็ก 14 ปี” ข่าว “ศึก Tablet ของไมโครซอฟท์และแอปเปิ้ล” และ “Flash Mob” ซึ่งรวมถึงการเลือกประเด็นข่าวที่มีความใกล้ชิดกับผู้ฟังซึ่งเป็นคนไทยด้วย ได้แก่ ข่าว “ประวัติเจ้าสีหนุ” และข่าว “นาง ผิง อี บุคคลแห่งปีของเอเชีย”

ตารางที่ 4.7 ตัวอย่างประเด็นข่าวรายการหน้าต่างโลก ช่วงเดือนตุลาคมปี 2555

ลำดับที่	ประเด็นข่าว	ลำดับที่	ประเด็นข่าว
1	ประวัติอั้งลี่	2	ความเป็นมาของขนมไหว้พระจันทร์
3	โฆษณาแฝงในโลกสังคมออนไลน์	4	ปัญหาของ iPhone5
5	ปกป้องป่าพุกควนครึ่ง	6	สิงคโปร์จะสร้างเมืองใต้ดิน
7	Flash Mob	8	Facebook มีสมาชิกครบ 1 พันล้านคน
9	โศกสุดท้ยก่อนเลือกผู้นำสหรัฐฯ คนใหม่	10	IMF คาดการณ์เศรษฐกิจโลก
11	ตอลิบาน ยิงเด็ก 14 ปี	12	รางวัล Nobel และ Ig Nobel
13	ประวัติเจ้าสีหนุ	14	ปัญหาเด็กเร่รอน
15	อาหารลดความอ้วน 13 ชนิด	16	วิธีอนุรักษ์ธรรมชาติ
17	จัดอันดับโรคร้ายในอาเซียน	18	ความใฝ่ฝันของชาวจีน
19	ความยากจนของคนอินเดีย	20	สิทธิของหญิงชาวซาอุดีอาระเบีย
21	ตำนานวันฮัลโลวีน	22	ศึก Tablet ของไมโครซอฟท์และแอปเปิ้ล

ที่มา: สถานีวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ (2555)

2) รายการ ASEAN UPDATE

จัดรายการ โดย จิระชาติา เอี่ยมรัศมี บันทึกเทปออกอากาศทุกวันอาทิตย์ เวลา 20.30 - 21.00 น. เป็นการบอกเล่าเนื้อหาความคืบหน้าของประเทศในกลุ่มอาเซียนรอบสัปดาห์ เป็นประเด็นในระดับมหภาค ซึ่งมีความใกล้ชิดกับคนไทย และมีองค์ประกอบข่าวที่มีความเด่นหรือความ

สำคัญ และความขัดแย้ง เช่น ข่าว “ความรุนแรงในรัฐยะไข่ของพม่า” รวมไปถึงให้มุมมอง วิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคอาเซียน เช่น ข่าว “ข้าวหอมกัมพูชาได้รางวัลข้าวหอมที่ดีที่สุดในโลก ปี 2012” และข่าว “ลาวเปิดใช้ 4G”

ตารางที่ 4.8 ตัวอย่างประเด็นข่าวรายการ ASEAN UPDATE ช่วงเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน 2555

ลำดับที่	ประเด็นข่าว	ลำดับที่	ประเด็นข่าว
1	เบื้องหลังการเมืองฟิลิปปินส์ระอุ	5	ลาวเปิดใช้ 4G
2	กัมพูชาได้รางวัลข้าวหอมที่ดีที่สุดในโลก ปี 2012	6	การประชุมสุดยอดผู้นำเอเชีย-ยุโรปที่ลาว
3	อดีตกษัตริย์กัมพูชาสวรรคต	7	เที่ยวอินโดนีเซีย-สิงคโปร์
4	ความรุนแรงในรัฐยะไข่ของพม่า	8	ผู้นำสหรัฐฯ เยือนชาติอาเซียน

ที่มา: สถาบันวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ (2555)

ผลการศึกษาจากข้อมูลทางเอกสาร และการสัมภาษณ์เชิงลึก เกี่ยวกับการกำหนดวาระข่าวสาร ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ทั้ง 7 รายการมีการกำหนดประเด็นข่าวสารมีลักษณะคล้ายคลึงกัน โดยเป็นประเด็นข่าวแบบมหากาฬ ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งข่าวการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ต่างประเทศ กีฬา และวัฒนธรรม โดยมีการถ่วงถ่วงเนื้อหาข่าวเพื่อไม่ให้ผู้ฟังเกิดความสับสน